

แรงจูงใจในการเข้าเรียนต่อในหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ วิธีเรียนทางไกล
ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ของนักเรียนที่จบการศึกษาภาคบังคับ
ในอำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี

สารนิพนธ์

ของ

นางมณีรัตน์ โฉมปราชญ์

๒๘ มี.ค. ๒๕๔๓

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่

เมษายน ๒๕๔๒

7 81 2
67 72
73 77

๑๖๑๖๗

แรงจูงใจในการเข้าเรียนต่อในหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ วิธีเรียนทางไกล
ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ของนักเรียนที่จบการศึกษาภาคบังคับ
ในอำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี

บทคัดย่อ

ของ

นางมณีรัตน์ โฉมปราชญ์

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่

เมษายน 2542

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาระดับแรงจูงใจ และระดับความแตกต่างของแรงจูงใจที่มีผลต่อการเข้าเรียนในหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ วิธีเรียนทางไกล ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ของนักเรียนที่จบการศึกษาภาคบังคับในอำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี จำแนกตามตัวแปรด้าน เพศ อายุ สถานภาพสมรส รายได้ และอาชีพ

กลุ่มตัวอย่างของการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนที่จบการศึกษาภาคบังคับเข้าเรียนต่อในหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ วิธีเรียนทางไกล ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในอำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี จำนวน 120 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบวัดที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที และการทดสอบค่าเอฟ และจากการทดสอบรายคู่ของเซฟเฟ

ผลการศึกษาวิจัย พบดังนี้

1. ระดับแรงจูงใจในการเข้าเรียนต่อในหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ วิธีเรียนทางไกล ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ของนักเรียนที่จบการศึกษาภาคบังคับในอำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี โดยรวมอยู่ในระดับสูง

2. ระดับความแตกต่างของแรงจูงใจในการเข้าเรียนต่อในหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ วิธีเรียนทางไกล ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ของนักเรียนที่จบการศึกษาภาคบังคับในอำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี จำแนกตามตัวแปรด้านเพศ อายุ สถานภาพการสมรส รายได้ อาชีพ สรุปได้ดังนี้

2.1 ผู้เรียนที่มีเพศต่างกัน มีระดับแรงจูงใจที่มีผลต่อการเรียนต่อในหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ วิธีเรียนทางไกล ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ของนักเรียนที่จบการศึกษาภาคบังคับในอำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี โดยรวม แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2.2 ผู้เรียนที่มีอายุต่างกัน มีระดับแรงจูงใจที่มีผลต่อการเรียนต่อในหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญวิธีเรียนทางไกล ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ของนักเรียนที่จบการศึกษาภาคบังคับในอำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี โดยรวม แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2.3 ผู้เรียนที่มีสถานภาพต่างกัน มีระดับแรงจูงใจที่มีผลต่อการเรียนต่อในหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญวิธีเรียนทางไกล ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ของนักเรียนที่

จบการศึกษาภาคบังคับในอำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2.4 ผู้เรียนที่มีระดับรายได้ต่างกัน มีระดับแรงจูงใจที่มีผลต่อการเรียนต่อในหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญวิธีเรียนทางไกล ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นของนักเรียนที่จบการศึกษาภาคบังคับในอำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2.5 ผู้เรียนที่มีอาชีพต่างกัน มีระดับแรงจูงใจที่มีผลต่อการเรียนต่อในหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ วิธีเรียนทางไกล ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ของนักเรียนที่จบการศึกษาภาคบังคับในอำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

**Motivation of The Compulsory Education Completers
in Enrolling in Secondary School Distance Program
in Pakkret District, Nonthaburi Province.**

AN ABSTRACT

BY

MMNEERAT CHOMPRACH

**Presented in partial fulfillment of the requirement for the Master of Education Degree
in Adult Education At Srinakharinwirot University**

April 1999

The study aimed to find out levels of motivations in enrolling in Nonformal Education Distance Program, upper secondary school level, of the primary education completors in Pakkret District Nonthaburi. The research also aimed to study levels of motivation differences among the group, variated by sex, age, marital status, income and occupation.

The samples comprised of 120 subjects who were drawn by simple random technique. Data collection was made by using Motivation Test Scale. Various kinds of statistical analysis were used to analyze the data.

Results come out as follows.

1. The indications in enrolling in Nonformal Education Distance Program, upper secondary school level of the group were in high level.
2. The subjects who were different in sex, age and marital status had no different in motivation at statistical significant level.
3. The subjects who were different in income and occupation had no different in motivation at statistical significant level.

ประกาศคุณูปการ

สารนิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จได้ด้วยความกรุณาให้คำปรึกษา แนะนำ และตรวจสอบแก้ไข
ข้อบกพร่องต่างๆอย่างดียิ่ง จาก ดร.เพ็ญแข ประจันปัจจนึก อาจารย์ที่ปรึกษาควบคุมสารนิพนธ์
ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณา และขอกราบขอบคุณอย่างสูง มา ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.เสาวนีย์ เลวลัย ที่กรุณาเป็นกรรมการสอบ
ปากเปล่าสารนิพนธ์ และให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์ ทำให้สารนิพนธ์ฉบับนี้มีความสมบูรณ์
ยิ่งขึ้น

ขอกราบขอบคุณ รองศาสตราจารย์เชิขรศรี วิวิธสิริ หัวหน้าภาควิชาวิชาการศึกษา
ผู้ใหญ่ และคณาจารย์ทุกท่านที่ได้ให้ความเมตตาและถ่ายทอดความรู้ให้แก่ผู้วิจัยอย่างดียิ่งเสมอมา
ทำให้สามารถดำเนินงานวิจัยครั้งนี้ลุล่วงไปได้ด้วยดี นอกจากนี้ ยังได้รับความช่วยเหลือแนะนำ
เป็นกำลังใจ จากคุณแม่สงวน โฉมปราชญ์ และเพื่อนๆ นิสิต วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่ รุ่น 8 เป็น
อย่างดี ตลอดจนผู้ที่มีส่วนช่วยให้สารนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จสมบูรณ์ ประโยชน์และคุณค่าจากสาร
นิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอน้อมเป็นเครื่องบูชาแด่คุณบิดามารดา บุรพจารย์ ที่ได้อบรมสั่งสอนและ
ให้กำลังใจแก่ผู้วิจัย

และผู้ที่จะลืมมิได้คือ นางสาวรัศมี ฮินดู คุณปรีดา บุญยพุทธิ นายนวัชย์ สุขกสิกร
บุตรชาย และคุณสุข มีนุช ที่คอยช่วยเหลือให้กำลังใจด้วยดีเสมอมา

มณีรัตน์ โฉมปราชญ์

สารบัญ

บทที่.....	หน้า
1. ภูมิหลัง	1
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	3
ความสำคัญในการศึกษาค้นคว้า	3
ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า	4
นิยามศัพท์เฉพาะ	6
2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	8
การจัดการศึกษาทางไกล ในอำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี	8
ความหมายและความสำคัญของแรงจูงใจ	11
ทฤษฎีแรงจูงใจ	13
แนวความคิดเกี่ยวกับแรงจูงใจในการเข้าศึกษาต่อของผู้ใหญ่	16
หลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น	18
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	20
1. งานวิจัยภายในประเทศ	20
2. งานวิจัยต่างประเทศ	21
สมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า	23
3. วิธีดำเนินการวิจัย	25
ประชากรกลุ่มตัวอย่าง	25
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	27
การเก็บรวบรวมข้อมูล	28
การวิเคราะห์ข้อมูล	28
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	29

สารบัญ (ต่อ)

4. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	32
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	32
ขั้นตอนการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	32
ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวของกลุ่มตัวอย่าง	33
ตอนที่ 2 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของแรงจูงใจในการเข้าเรียนต่อ โดยรวมทุกด้าน รายด้านและรายข้อ.....	35
ตอนที่ 3 ผลการทดสอบสมมติฐาน 5 ข้อ จำแนกตามตัวแปรเพศ อายุ สถานภาพการสมรส การศึกษา รายได้และอาชีพ.....	44
5. สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	55
สรุป.....	55
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	55
ผลของการศึกษากันคว้า.....	57
ผลของการทดสอบสมมติฐานของการวิจัย	60
อภิปรายผล	61
ข้อเสนอแนะ	65
บรรณานุกรม	67
ภาคผนวก	73
ประวัติของผู้วิจัย	79
บทคัดย่อ	80

บัญชีตาราง

ตาราง.....	หน้า
1 การแสดงจำนวนประชากรของกลุ่มแต่ละแห่ง	26
2 แสดงจำนวนประชากรของกลุ่มตามสถานที่พบกลุ่ม.....	26
3 ข้อมูลส่วนตัวของกลุ่มตัวอย่าง	33
4 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของแรงจูงใจในการเข้าเรียนต่อหลักสูตรการศึกษา นอกโรงเรียนสายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น วิธีเรียนทางไกล ของนักเรียน ที่จบการศึกษาภาคบังคับอำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี โดยรวมและรายด้าน.....	35
5 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของแรงจูงใจในการเข้าเรียนต่อหลักสูตรการศึกษา นอกโรงเรียนสายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น วิธีเรียนทางไกล ของนักเรียนที่จบ การศึกษาภาคบังคับอำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี เป็นรายข้อ ด้านการติดต่อสัมพันธ์ กับผู้อื่น	36
6 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของแรงจูงใจในการเข้าเรียนต่อหลักสูตรการศึกษา นอกโรงเรียนสายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น วิธีเรียนทางไกล ของนักเรียนที่จบ การศึกษาภาคบังคับอำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี เป็นรายข้อ ด้านการทำตาม ความคาดหวังของผู้อื่น.....	37
7 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของแรงจูงใจในการเข้าเรียนต่อหลักสูตรการศึกษา นอกโรงเรียนสายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น วิธีเรียนทางไกล ของนักเรียนที่จบ การศึกษาภาคบังคับอำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี เป็นรายข้อ ด้านการทำตามความ คาดหวังของผู้อื่น.....	39
8 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของแรงจูงใจในการเข้าเรียนต่อหลักสูตรการศึกษา นอกโรงเรียนสายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น วิธีเรียนทางไกล ของนักเรียนที่จบ การศึกษาภาคบังคับอำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี เป็นรายข้อ ด้านการหลีกเลี่ยง สภาพที่เป็นอยู่.....	40
9 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของแรงจูงใจในการเข้าเรียนต่อหลักสูตรการศึกษา นอกโรงเรียนสายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น วิธีเรียนทางไกล ของนักเรียนที่จบ การศึกษาภาคบังคับอำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี เป็นรายข้อ ด้านการนำความรู้ไป ช่วยเหลือชุมชน.....	41

บัญชีตาราง (ต่อ)

- 10 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของแรงจูงใจในการเข้าเรียนต่อหลักสูตรการศึกษานอก
โรงเรียนสายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น วิธีเรียนทางไกล ของนักเรียน ที่จบการศึกษา
ภาคบังคับอำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี เป็นรายข้อ ด้านการเรียนเพื่อรู้..... 42
- 11 การทดสอบความแตกต่างของระดับแรงจูงใจในการเข้าเรียนต่อหลักสูตรการศึกษา
นอกโรงเรียนสายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น วิธีเรียนทางไกล ของนักเรียน
ที่จบการศึกษาภาคบังคับอำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี จำแนกตามเพศ 44
- 12 การทดสอบความแตกต่างของระดับแรงจูงใจในการเข้าเรียนต่อหลักสูตรการศึกษา
นอกโรงเรียนสายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น วิธีเรียนทางไกล ของนักเรียนที่จบ
การศึกษาภาคบังคับอำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี จำแนกตามอายุ 46
- 13 การทดสอบความแตกต่างของระดับแรงจูงใจในการเข้าเรียนต่อหลักสูตรการศึกษา
นอกโรงเรียนสายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น วิธีเรียนทางไกล ของนักเรียนที่จบ
การศึกษาภาคบังคับอำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี จำแนกตามสถานภาพสมรส..... 48
- 14 การทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ของระดับแรงจูงใจในการเข้าเรียนต่อหลักสูตร การศึกษา
นอกโรงเรียนสายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น วิธีเรียนทางไกล ของนักเรียนที่จบการ
ศึกษาภาคบังคับ อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี ด้านการประกอบอาชีพ จำแนกตาม
สถานภาพสมรส..... 49
- 15 การทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ของระดับแรงจูงใจในการเข้าเรียนต่อหลักสูตร การศึกษา
นอกโรงเรียนสายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น วิธีเรียนทางไกล ของ นักเรียนที่จบการ
ศึกษาภาคบังคับ อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี ด้านการเรียน เพื่อรู้ จำแนกตามสถานภาพ
สมรส 50
- 16 การทดสอบความแตกต่างของระดับแรงจูงใจในการเข้าเรียนต่อหลักสูตรการศึกษา
นอกโรงเรียนสายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น วิธีเรียนทางไกล ของนักเรียนที่จบ
การศึกษาภาคบังคับอำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี จำแนกตามรายได้..... 51
- 17 การทดสอบความแตกต่างของระดับแรงจูงใจในการเข้าเรียนต่อหลักสูตรการศึกษา
นอกโรงเรียนสายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น วิธีเรียนทางไกล ของนักเรียนที่จบ
การศึกษาภาคบังคับอำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี จำแนกตามอาชีพ..... 53

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

การเปลี่ยนแปลง โดยเฉพาะด้านวิทยาการ และวิทยาศาสตร์มีผลกระทบต่อระบบการศึกษา เพราะทำให้บุคคลในสังคมต้องปรับปรุงตนเองตลอดเวลา ด้วยเหตุนี้การจัดการศึกษาจึงต้องปรับปรุงแก้ไขระบบการศึกษาให้มีประเภทของการศึกษามากขึ้น เพื่อสนองความต้องการของบุคคลในการปรับปรุงตนเองให้ทันกับวิทยาการที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว และมีการจัดการศึกษาในรูปแบบต่างๆ ทั้งที่เป็นการศึกษาในระบบโรงเรียน และศึกษานอกระบบโรงเรียน ทั้งนี้เพื่อสนองความต้องการของบุคคลทุกประเภทในสังคม และเป็นการช่วยให้บุคคลสามารถอยู่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ในสังคมตลอดชีวิตของเขา (เพ็ญแข ประจักษ์ 2533:11)

ในแผนการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2520 ได้กล่าวถึงการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาไว้ในข้อ 32 ว่า “การศึกษาในระดับมัธยมศึกษา เป็นการศึกษาที่มุ่งให้ผู้เรียนมีความรู้ทั้งวิชาการและวิชาชีพให้เหมาะสมกับวัย ความต้องการ ความสนใจ และความถนัด เพื่อให้แต่ละบุคคลเกิดความรู้ และรู้จักเลือกอาชีพ ที่เป็นประโยชน์แก่ตนเองและสังคม”

อย่างไรก็ตามในปัจจุบัน ในจังหวัดต่างๆ มีแรงงานที่อพยพเข้ามาจำนวนมาก ส่วนใหญ่เป็นผู้พลัดโอกาสทางการศึกษา ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากอุปสรรคหลายประการที่ทำให้ไม่สามารถเข้าเรียนในระบบโรงเรียนเหมือนผู้อื่นได้ แม้บางส่วนมีโอกาสเข้ารับการศึกษาในระบบโรงเรียนตามปกติ แต่มีอันต้องออกจากโรงเรียนกลางคันด้วยความจำเป็นบางประการ เช่น ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวไม่เอื้ออำนวย จำเป็นต้องออกมาประกอบอาชีพเพื่อเลี้ยงตัวเองและครอบครัว บุคคลเหล่านี้ส่วนใหญ่เป็นผู้ที่จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาแล้ว แต่ไม่มีโอกาสได้ศึกษาต่อ จึงเป็นที่น่าเสียดายอย่างยิ่ง ดังนั้นเพื่อช่วยให้บุคคลที่พลัดโอกาสเหล่านี้ได้มีโอกาสศึกษาต่อทัดเทียมกับผู้อื่น กระทรวงศึกษาธิการในฐานะผู้รับผิดชอบด้านการจัดการศึกษาของรัฐ ได้มอบให้กรมการศึกษานอกโรงเรียนมีหน้าที่จัดการศึกษาให้กับประชาชนที่พลัดโอกาสทางการศึกษาในระบบโรงเรียน จัดกิจกรรมทางการศึกษาเพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนด้วยการจัดการศึกษานอกระบบโรงเรียน ทั้งสายสามัญและสายอาชีพ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลาย มีการจัด

กิจกรรมทางการศึกษา กิจกรรมการฝึกอบรม การเผยแพร่ความรู้ด้วยวิธีต่างๆ มีการกำหนดหลักสูตร ระเบียบวิธีปฏิบัติที่เป็นระบบ เป็นขั้นตอน ยืดหยุ่น เปิดโอกาสให้ประชาชนมีอิสระในการเข้ารับการศึกษา (กรมการศึกษานอกโรงเรียน. 2530ก : 93)

หลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น เป็นระดับการศึกษาที่มีความสำคัญต่อผู้ที่เรียนจบการศึกษาภาคบังคับเป็นอย่างมาก เนื่องจากการศึกษาผู้เรียนที่จบการศึกษาภาคบังคับสามารถที่จะเลือกเรียนต่อได้ ถ้าผู้เรียนไม่สามารถเข้าเรียนต่อในระบบโรงเรียนในระดับมัธยมศึกษาได้ หลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนเป็นหลักสูตรมีความยืดหยุ่นเหมาะสมกับผู้ที่ไม่มีความรู้ เวลารเรียน เนื่องจากต้องประกอบอาชีพ และสามารถเรียนได้ตามความต้องการของผู้เรียน

หลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น มีหลักการสำคัญ ดังนี้
(กรมการศึกษานอกโรงเรียน. 2539 : 1)

1. เป็นการศึกษาที่จัดขึ้น เพื่อให้ผู้เรียนได้ศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมอันเป็นพื้นฐาน ให้เห็นช่องทางสำหรับประกอบอาชีพตามความสามารถ ความสนใจ และความถนัด ตลอดจนรู้จักหาข้อมูลที่เกี่ยวข้อง ในการที่จะใช้ประกอบการตัดสินใจเลือกงานอาชีพหรือเพื่อปรับปรุงและส่งเสริมอาชีพที่ทำอยู่แล้วให้ดีขึ้น
2. เป็นการศึกษาที่มุ่งให้ผู้เรียนนำประสบการณ์ที่ได้จากการเรียนไปใช้ให้เป็นประโยชน์ในการแก้ปัญหาชีวิตประจำวัน และเป็นพื้นฐานสำหรับปรับปรุงการดำรงชีวิตของตนให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางสังคม และสิ่งแวดล้อมและวิทยาการใหม่ๆ
3. เป็นการศึกษาที่มุ่งสร้างความเป็นเอกภาพของชาติ สอดคล้องกับสภาพการแก้ปัญหาและความต้องการของท้องถิ่น
4. เป็นการศึกษาที่มุ่งให้ผู้เรียนพัฒนาบุคลิกภาพในด้านจริยธรรม วัฒนธรรม ค่านิยม เจตคติ และพฤติกรรมไปในแนวทางอันจะเป็นการช่วยพัฒนาประเทศ
5. เป็นการศึกษาที่จัดให้สถานสัมพันธ์กันทั้งระบบโรงเรียนและนอกระบบโรงเรียน เนื่องจากหลักสูตรระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งวิธีเรียนทางไกล เปิดโอกาสให้ผู้ที่ไม่มีโอกาสเข้าศึกษาต่อในระบบโรงเรียนได้เข้าเรียน โดยมีการยืดหยุ่นหลายอย่างทั้งในด้านเวลา และการประกอบอาชีพต่างๆ ดังนั้น จึงมีความนิยมที่จะมาเรียนการศึกษานอกโรงเรียนโดยวิธีเรียนทางไกลกันมากขึ้น สำหรับในเขตอำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรีนั้น เป็นเขตที่มีผู้ย้ายถิ่นเข้ามาอยู่ใหม่มากที่สุดเขตหนึ่งประชากรที่เข้ามาอยู่ส่วนใหญ่มาทำงานในโรงงาน

อุตสาหกรรม และอาชีพบริการต่าง ๆ ซึ่งส่วนใหญ่จะจบการศึกษาภาคบังคับมาจากต่างถิ่น เมื่อมีงานทำสามารถประกอบอาชีพได้แล้ว จึงต้องการที่จะหาความรู้เพิ่มเติมเพื่อนำมาใช้ในการประกอบอาชีพให้ดีขึ้น หรือเพื่อเพิ่มพูนความรู้ให้กับตนเอง สามารถนำความรู้ไปใช้ให้เป็นประโยชน์แก่สังคม ดังจะเห็นได้จากข้อมูลของศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนอำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี ในปีการศึกษา 2541 ซึ่งพบว่ารับนักศึกษาเข้ามาจำนวนทั้งหมดถึง 4.005 คน โดยแยกออกเป็นระดับประถมศึกษา 276 คน ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น 1.375 คน และระดับมัธยมศึกษาตอนต้นบัตรเสริม 173 คน ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย 2.208 คน จำนวนนักศึกษาที่เข้าลงทะเบียนเรียนมีมากจนทำให้ทางศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนอำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี ต้องเปิดสถานที่พบกลุ่มถึง 23 แห่ง

ผู้วิจัยในฐานะผู้ทำงานด้านการสอนระดับประถมศึกษาตอนต้นในการศึกษาภาคบังคับในจังหวัดนนทบุรีและเป็นครูสอนทางไกลด้วยอีกหน้าที่หนึ่ง มีความสนใจที่จะศึกษาการเข้าศึกษาต่อของนักศึกษานอกโรงเรียน ที่เลือกเรียนกับศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน วิธีเรียนทางไกลในจังหวัดนนทบุรี เพื่อที่จะทราบถึงแรงจูงใจในการเข้าเรียนต่อกับศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนโดยวิธีเรียนทางไกล เพื่อที่จะได้ข้อมูลเข้ามาเป็นประโยชน์ในการพัฒนากิจกรรมต่างๆ ของการศึกษานอกโรงเรียน สายสามัญ วิธีเรียนทางไกลให้มีความเหมาะสมต่อไป

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาแรงจูงใจในการเข้าเรียนต่อของ นักศึกษาในหลักสูตรการศึกษา
นอกโรงเรียน สายสามัญระดับมัธยมศึกษาตอนต้น วิธีเรียนทางไกล ในอำเภอปากเกร็ด จังหวัด
นนทบุรี
2. เพื่อศึกษาความแตกต่างของแรงจูงใจ ในการเข้าเรียนต่อในหลักสูตรการศึกษา
นอกโรงเรียน สายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น วิธีเรียนทางไกล ของนักเรียนที่จบการศึกษา
ภาคบังคับในอำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี จำแนกตามตัวแปรด้านเพศ อายุ สถานภาพการสมรส
รายได้ อาชีพ

ความสำคัญในการศึกษาค้นคว้า

1. ทำให้ได้ข้อมูลด้านแรงจูงใจในการเรียนต่อหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน สาย
สามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น วิธีเรียนทางไกล ของนักเรียนที่จบการศึกษาภาคบังคับในอำเภอ

ปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี ซึ่งสามารถนำข้อมูลเหล่านี้มาใช้ประโยชน์ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้เหมาะสมแก่นักศึกษาต่อไป

2. ทำให้ได้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับความแตกต่างของแรงจูงใจ จำแนกตามตัวแปรต่างๆ สามารถนำผลมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับบุคคลได้ต่อไป

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการศึกษาค้นคว้าไว้ดังนี้

ขอบเขตด้านเนื้อหา

ศึกษาแรงจูงใจของนักศึกษาหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นที่เข้าศึกษาต่อวิธีเรียนทางไกล ในเขตอำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี ใน 6 ด้าน คือ

1. ด้านการติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่น
2. ด้านการทำตามความคาดหวังของผู้อื่น
3. ด้านการประกอบอาชีพ
4. ด้านการหลีกเลี่ยงจากสภาพที่เป็นอยู่
5. ด้านการนำความรู้ไปช่วยเหลือชุมชน
6. ด้านการเรียนเพื่อรู้

ขอบเขตพื้นที่

งานวิจัยครั้งนี้ ดำเนินการในเขตพื้นที่อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี ครอบคลุมพื้นที่ 12 ตำบล คือ ตำบลปากเกร็ด ตำบลบางพูด ตำบลคลองเกลือ ตำบลบ้านใหม่ ตำบลบางตลาด ตำบลคลองพระอุดม ตำบลคลองข่อย ตำบลบางพลับ ตำบลบางตะไนย์ ตำบลอ้อมเกร็ด ตำบลท่าอิฐ ตำบลเกาะเกร็ด มีจำนวนนักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนภาคเรียนที่ 1/2541 จำนวน 1,375 คน

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้การวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น วิธีเรียนทางไกล ที่ลงทะเบียนกับศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนอำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2541 จำนวน 1,375 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย (Simple Random Sampling) จากประชากรข้างต้น โดยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามตารางของยามานะ (ทวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2538 : 285; อ้างอิงมาจาก Yamane, 1967: 886-887) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 120 คน

ตัวแปรที่ศึกษากันคือ

1. ตัวแปรต้น ได้แก่

1.1 เพศ แบ่งเป็น

- เพศชาย
- เพศหญิง

1.2 อายุ แบ่งเป็น

- ต่ำกว่า 18 ปี
- 18 ปี ขึ้นไป

1.3 สถานภาพสมรส

- โสด
- สมรส

1.4 รายได้ต่อเดือน แบ่งเป็น

- ต่ำกว่า 3,000 บาท
- 3,000 – 5,000 บาท
- สูงกว่า 5,000 บาท

1.5 อาชีพ

- ค้าขาย (เจ้าของกิจการ ค้าขายอิสระ ตัวแทนจำหน่าย เป็นต้น)
- รับจ้าง (ทำงานรับจ้างเป็นรายวัน งานเหมา ทำงานบริการต่างๆ เป็นต้น)
- เกษตร (ทำสวน ทำนา ไร่ ปลุกพืชผัก ผลไม้ ดอกไม้ เป็นต้น)

2. ตัวแปรตาม

ตัวแปรตามในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้แก่ แรงจูงใจในการเข้าเรียนต่อระดับมัธยมศึกษาตอนต้น การศึกษานอกโรงเรียน วิธีเรียนทางไกล แบ่งออกเป็น 6 ด้าน

- 2.1 ด้านการติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่น
- 2.2 ด้านการทำตามความคาดหวังของผู้อื่น
- 2.3 ด้านการประกอบอาชีพ
- 2.4 ด้านการหลีกเลี่ยงจากสภาพที่เป็นอยู่
- 2.5 ด้านการนำความรู้ไปช่วยเหลือชุมชน
- 2.6 ด้านการเรียนเพื่อรู้

นิยามคำศัพท์เฉพาะ

1. **แรงจูงใจในการเข้าเรียน** หมายถึง ปัจจัยสภาพหรือสถานการณ์ที่เป็นเหตุผลชักนำหรือเป็นตัวกระตุ้นให้บุคคลแสดงออกมากด้านต่างๆ หรือมีความสนใจสิ่งหนึ่งสิ่งใด ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ หมายถึง แรงจูงใจในการเข้าเรียนหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน สายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น วิธีเรียนทางไกล ในอำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี ซึ่งแบ่งออกเป็น 6 ด้านคือ

1.1 **การติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่น** หมายถึง การที่ผู้มาเข้าเรียนด้วยเหตุผลที่ต้องการมีเพื่อน ต้องการเข้าสังคม ต้องการรู้จักคนอื่น ๆ มากขึ้น เป็นต้น

1.2 **การทำตามความคาดหวังของผู้อื่น** หมายถึง มาเรียนเพราะได้แรงกดดัน แรงกระตุ้น การสนับสนุน คำแนะนำจากบุคคล องค์กร ชุมชนหรือสถาบันต่าง ๆ เช่น สมาชิกในครอบครัว ผู้บังคับบัญชา เพื่อนสนิทญาติพี่น้อง หรือบุคคลที่เคารพนับถือ เพื่อนร่วมงาน เป็นต้น

1.3 การประกอบอาชีพ หมายถึง การมาเรียนเพื่อต้องการที่จะนำความรู้ไปพัฒนาอาชีพของตนให้ดีขึ้น เพื่อเลื่อนตำแหน่ง เพื่อเพิ่มพูนความรู้ความสามารถด้านอาชีพ เพื่อต้องการหางานใหม่ เพื่อนำไปประกอบอาชีพอิสระ เพื่อนำไปเป็นฐานในการเรียนชั้นสูงขึ้นไป เพื่อนำไปเป็นอาชีพรอง เป็นต้น

1.4 การหลีกเลี่ยงจากสภาพที่เป็นอยู่ หมายถึง การมาเรียนเพราะเกิดความรู้สึกเบื่อหน่ายต่อสิ่งแวดล้อม หรือเพื่อหลีกเลี่ยงปัญหาบางอย่างจากที่บ้านหรือที่ทำงาน เป็นต้น

1.5 การนำความรู้ไปช่วยเหลือชุมชน หมายถึง การมาเรียนเพื่อนำความรู้ที่เรียนไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อสังคม

1.6 การเรียนเพื่อรู้ หมายถึง การมาเรียนเพราะมีความรักหรือความชอบในการเรียน เพื่อความสุขใจ ต้องการใช้ความสามารถในการเรียนที่มีอยู่ให้มากที่สุด โดยมีได้หวังที่จะนำความรู้ที่เรียนไปใช้อย่างหนึ่งอย่างใด

2. นักเรียนที่จบการศึกษาภาคบังคับ ในที่นี้หมายถึง นักเรียนที่จะจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 แล้วเข้ามาเรียนต่อหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น วิธีเรียนทางไกลในอำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2541

3. หลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ระดับมัธยมศึกษา วิธีเรียนทางไกล หมายถึง หลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนระดับประถมศึกษา พุทธศักราช 2531 หลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2530 และหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2530 เป็นวิธีเรียนที่สามารถศึกษาด้วยตนเองได้ โดยการอ่านหนังสือ ตำรา และทำแบบฝึกหัด ฟังรายการวิทยุ ชมรายการโทรทัศน์ตามตารางออกอากาศที่ได้จัดทำไว้ และนักศึกษาเข้าร่วมกิจกรรมพบกลุ่ม เพื่อทำกิจกรรมตามเงื่อนไขตามที่กำหนดไว้ กิจบการศึกษาในระดับนั้น ๆ

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. การจัดการศึกษาทางไกล ในอำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี
2. ความหมายและความสำคัญของแรงจูงใจ
3. ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจ
4. แนวคิดเกี่ยวกับแรงจูงใจในการเข้าศึกษาต่อของผู้ใหญ่
5. หลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น
ปีพุทธศักราช 2530
6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การจัดการศึกษาทางไกล ในอำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี

ตามนโยบายของกรมการศึกษานอกโรงเรียนในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 7 (พ.ศ. 2535-2539) ได้เร่งรัดปรับปรุงการจัดการศึกษานอกโรงเรียนให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของโครงสร้างทางเศรษฐกิจ และการทำงานของประเทศไทยในอนาคต โดยเน้นการพัฒนาฝีมือแรงงานที่ขาดแคลน และพัฒนาประชาชนให้มีความรู้ ความสามารถในการเลือกแนวทางประกอบอาชีพที่เหมาะสม ซึ่งการที่จะสนองตอบต่อนโยบายกรมการศึกษานอกโรงเรียนได้นั้นจะต้องเสริมความพร้อมของสถานศึกษา จัดหาอุปกรณ์ และเครื่องมือที่เป็นสื่อในการศึกษาให้สอดคล้องกับสถานการณ์ในปัจจุบัน โดยคำนึงถึงสภาพปัญหา ความต้องการ และโอกาสในการทำงานที่แตกต่างกันของประชาชนแต่ละพื้นที่

อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี จัดได้ว่าเป็นเขตพื้นที่ที่มีการเปลี่ยนแปลงทั้งในด้านเศรษฐกิจและสังคมอย่างรวดเร็ว เพราะเป็นจังหวัดที่มีพื้นที่อยู่ติดกับกรุงเทพมหานคร จะเห็นได้ว่าความเจริญจากเขตเมืองหลวงได้ขยายออกมาสู่พื้นที่อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรีอย่างเห็นได้ชัดเจน โดยมีประชาชนในอำเภอปากเกร็ดเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว ผลจากการย้ายถิ่นฐานของประชาชนทั่วทุกภาคเข้าสู่อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี ศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียน

อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี มองเห็นความสำคัญของประชาชนในอำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี ที่ต้องการศึกษาในระดับที่สูงขึ้น เพราะประชาชนส่วนใหญ่มีการศึกษาเพียงแค่ระดับประถมศึกษา ภาคบังคับ และไม่สามารถที่จะเรียนต่อในระบบโรงเรียนได้นั้นมาจากสาเหตุหลายประการด้วยกัน เช่น ต้องประกอบอาชีพเลี้ยงดูตนเองและครอบครัว ดังนั้น ทางศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนอำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรีจึงได้จัดหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ วิธีเรียนทางไกล ระดับมัธยม-ศึกษาดอนต้น และมัธยมศึกษาตอนปลายขึ้น และขยายเครือข่ายของการศึกษาออกไป ครอบคลุมพื้นที่ทั่วทั้ง 12 ตำบล ในเขตอำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี เป็นการเพิ่มขีดความสามารถของกลุ่มผู้ด้อยโอกาส ให้มีความรู้ ทักษะ และทัศนคติที่ดีในการเรียนรู้ เพื่อนำไปเป็นพื้นฐานในการประกอบอาชีพ และการดำรงชีวิตในชุมชนและสังคมได้อย่างมีความสุข การสอนในรูปแบบวิธีเรียนทางไกลนี้ ได้รับความนิยมในการศึกษาต่อในระดับสูงขึ้นไปจากประชาชนทั่วไป ในจังหวัดนนทบุรีอย่างกว้างขวาง ดังจะเห็นได้จากการรับนักศึกษาของศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนอำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรีในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2541 จำนวนทั้งสิ้น 4,005 คน แบ่งเป็นระดับประถมศึกษาตอนต้น 249 คน ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น 1,375 คน มัธยมศึกษาตอนต้นบัตรเสริม 173 คน ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย 2,208 คน นอกจากนั้น ทางศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนอำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี ยังได้เปิดสถานที่พบกลุ่มทั้งหมด 28 แห่ง กระจายทั่วพื้นที่อำเภอปากเกร็ด เพื่ออำนวยความสะดวกให้กับประชาชนที่ต้องการศึกษาต่อทุกระดับให้มีความสะดวกสบายในการเดินทาง ประหยัดค่าใช้จ่าย ซึ่งจะเป็นผลดีต่อประชาชนเป็นอย่างมาก (ศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนอำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี : 2541) รายละเอียดของการดำเนินการ ดังนี้

1. การรับสมัครนักศึกษา

ในการดำเนินการจัดการศึกษานอกโรงเรียน วิธีเรียนทางไกล ของอำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี ทางศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนอำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี ได้ดำเนินการดังต่อไปนี้

1.1 สถานที่รับสมัคร โดยทั่วไปทุกศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนอำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี เป็นจุดรับสมัคร และกำหนดจุดรับสมัครเพิ่มเติม โดยเลือกจุดที่อยู่ในเขตชุมชน การคมนาคมสะดวก หรือเป็นจุดพบกลุ่มนักศึกษาซึ่งเป็นที่รู้จักและคุ้นเคยของประชาชนทั่วไป

1.2 คณะกรรมการรับสมัคร หัวหน้าศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนอำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี แต่งตั้งคณะกรรมการรับสมัครและให้คณะกรรมการหมุนเวียนไปตามจุดรับสมัครต่าง ๆ โดยมีครูประจำกลุ่มที่พบกลุ่มตามจุดนั้น ๆ มาช่วย

2. การแนะนำก่อนลงทะเบียน

เจ้าหน้าที่ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด หัวหน้าศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนอำเภอ เจ้าหน้าที่ของศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนอำเภอ และครูประจำกลุ่ม ที่ผ่านการอบรมจากศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด เป็นผู้แนะนำนักศึกษาก่อนลงทะเบียน

3. การจัดเตรียมครู

การอบรมครูประจำกลุ่ม ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดนนทบุรี จัดอบรมครูประจำกลุ่มเพื่อทำหน้าที่เป็นครูผู้สอน โดยแต่ละศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนอำเภอปากเกร็ด ส่งครูประจำกลุ่มที่ยังไม่ผ่านการอบรม และรับสมัครผู้ที่สนใจจะเป็นครูประจำกลุ่มในภาคเรียนที่ 1/2541 เข้าอบรมระหว่างวันที่ 8-10 เมษายน 2541 มีผู้เข้าอบรมทั้งหมด 56 คน ณ ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดนนทบุรี

4. การจัดครูเข้าสอน

ศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนอำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี ได้จัดครูให้สอนตรงตามเนื้อหาวิชาที่เรียน โดยคัดเลือกจากการวุฒิทางการศึกษาของผู้สมัครให้ตรงกับเนื้อหาวิชาที่จะทำการสอนทุกท่าน และยังได้ส่งครูผู้สอนทุกท่านเข้ารับการอบรมวิธีการสอน ณ ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดนนทบุรีทุกปี ก่อนที่จะทำการสอนทุกท่าน

5. การเตรียมความพร้อมสำหรับการสอบปลายภาค

จัดขึ้นเพื่อให้เจ้าหน้าที่ของศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนอำเภอปากเกร็ด นักศึกษาครูประจำกลุ่ม ตลอดจนกรรมการคุมสอบ มีความรู้ ความเข้าใจในขั้นตอน วิธีการสอบปลายภาค และการประเมินผล ศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนอำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี ได้ทำเอกสารปัจจัยนิเทศเพื่อแจกผู้เกี่ยวข้องดังกล่าวข้างต้นได้ใช้เป็นเครื่องมือในการดำเนินการสอบปลายภาค

สำหรับปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการจัดการศึกษานอกโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น วิธีเรียนทางไกล ในจังหวัดนนทบุรี (ศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนอำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี : 2541) ที่พบดังนี้คือ

1. จุดพบกลุ่มที่มีจำนวนกลุ่มน้อย ขาดผู้ชำนาญเฉพาะสาขาวิชา หาวิทยากรสอนเสริมได้ยาก เนื่องจากได้รับค่าตอบแทนน้อย (เพราะจำนวนนักศึกษามีน้อย)
2. จุดพบกลุ่มที่มีจำนวนนักศึกษาทั้งเก่าและใหม่รวมกัน เนื่องจากไม่สามารถแยกไปรวมกลุ่มอื่นได้ เพราะระยะทางที่พบกลุ่มห่างกัน และนักศึกษาไม่สมัครใจที่จะไปรวมกับกลุ่มอื่น ทำให้ครูประจำกลุ่มไม่สามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามแนวทาง หรือกระบวนการที่กรมการศึกษานอกโรงเรียนกำหนดได้
3. สื่อในการสอนเป็นสิ่งที่สำคัญที่สุดสำหรับครูประจำกลุ่ม แต่ครูประจำกลุ่มไม่ได้ใช้สื่อนี้เลย ทั้งนี้ เนื่องจากแต่ละศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนอำเภอมีสื่อการสอนไม่เพียงพอที่จะให้ครูประจำกลุ่มยืมหมุนเวียนกันได้
4. สื่อการเรียนสำหรับนักศึกษาหาซื้อไม่ค่อยได้ และมีไม่แพร่หลาย ไม่สะดวกในการซื้อหา โดยเฉพาะหมวดวิชาวิทยาศาสตร์ทั้งวิชาบังคับและวิชาเลือก ซึ่งยังไม่มีเตรียมความพร้อมเกี่ยวกับสื่อแบบเรียนให้ครบทุกวิชา และพิมพ์จำนวนเพียงพอต่อความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย
5. ทะเบียนบันทึกการประเมินผลยังเป็นแบบเก่า เมื่อมีการปรับปรุงเกณฑ์ให้คะแนนระหว่างภาคและคะแนนปลายภาคเพื่อให้บันทึกการประเมินผลเป็นไปในแนวทางเดียวกัน จึงสมควรปรับปรุงแบบฟอร์มทะเบียนบันทึกการประเมินผลให้สอดคล้องและเหมาะสมด้วย แต่ยังไม่มีการดำเนินการจัดทำ

ความหมายและความสำคัญของแรงจูงใจ

ความหมาย

ความหมายของแรงจูงใจ ในประเทศไทยได้มีผู้ให้ความหมายไว้ในแง่มุมต่างๆ ดังนี้คือ

ชูชีพ อ่อน โคนสูง (2522 : 39) ได้ให้ความหมายว่า แรงจูงใจเป็นองค์ประกอบที่ทำให้อินทรีย์เกิดพลังมีทิศทางซึ่งหมายถึง การกระตุ้นให้เกิดพฤติกรรมที่มีทิศทาง เพื่อนำไปสู่จุดมุ่งหมายอันใดอันหนึ่ง

สมพงษ์ เกษมสิน (2523 : 419) ได้ให้ความหมายว่า แรงจูงใจเป็นวิธีการที่จะชักนำให้บุคคลตัดสินใจกระทำตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

มบุญ ตนะวัฒนา (2525 : 49) ได้ให้ความหมายของแรงจูงใจว่าหมายถึง สภาพหรือสถานะที่อยู่ในตัวบุคคลที่แสดงออกหรือเป็นแรงผลักดันให้บุคคลแสดงพฤติกรรมไปสู่เป้าหมาย

กมลรัตน์ หล้าสุวงษ์ (2528 : 227) กล่าวว่า แรงจูงใจ หมายถึงการกระตุ้นหรือก่อให้เกิดพฤติกรรมการเรียนรู้ด้วยสิ่งใดสิ่งหนึ่ง แรงจูงใจประกอบด้วยส่วนสำคัญ 2 ส่วนคือ

1. แรงจูงใจ (Motive) ได้แก่ ความต้องการ ความสนใจ ความสนใจ ทัศนคติ ลักษณะนิสัย ฯลฯ ซึ่งเกิดขึ้นภายในร่างกาย

2. สิ่งจูงใจ คือเครื่องมือล่อ (Incentive) ได้แก่สิ่งเร้าต่างๆ ที่อยู่ภายนอก ร่างกาย ซึ่งเป็นตัวกำหนดทิศทางของพฤติกรรม

การจูงใจจะมีพลังมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับส่วนสำคัญ 2 ส่วนนี้

สำหรับในต่างประเทศ ได้มีผู้ให้ความหมายของแรงจูงใจ ดังนี้

โลเวลล์ (Lovell. 1980 : 109) ได้ให้ความหมายของแรงจูงใจโดยทั่วไปว่า เป็นกระบวนการที่ชักนำ โน้มน้าวให้บุคคลเกิดความพยายาม เพื่อที่จะสนองตอบความต้องการบางประการให้บรรลุผลสำเร็จ

ฮิลการ์ด (Hilgard. 1981 : 314) ได้ให้ความหมายของแรงจูงใจว่า หมายถึงปัจจัยหรือองค์ประกอบที่ไปกระตุ้นบุคคลให้เกิดพลังและนำไปสู่การกระทำ

สำหรับความสำคัญของแรงจูงใจนั้น มีผู้อธิบายไว้ดังนี้

ความสำคัญ

สุชา จันทรเอม และสุรางค์ จันทรเอม (2528 : 71-72) กล่าวว่าแรงจูงใจเป็นสิ่งที่ทำให้บุคคลเกิดพลังที่จะแสดงพฤติกรรมต่าง ๆ อันที่จะทำให้เกิดการกระทำหรือไม่กระทำสิ่งหนึ่งสิ่งใด และทำให้เกิดความพร้อมในการเรียนได้เป็นอย่างดี นอกจากนี้แรงจูงใจ ทำให้บุคคลหรือผู้เรียนสามารถไปสู่จุดมุ่งหมายปลายทาง ตามที่พวกเขาคาดหวังไว้

ชัยนาถ นาคบุปผา (2529 : 54-56) ได้กล่าวถึงความสำคัญของแรงจูงใจว่า เป็นสิ่งที่มีอิทธิพลต่อการเรียนและการทำงานของบุคคลเป็นอย่างมาก หากผู้เรียนหรือผู้ทำงาน ได้รับแรงจูงใจในระดับสูงย่อมทำให้พวกเขามีความตั้งใจเรียนหรือตั้งใจทำงานอย่างเต็มความสามารถโดยไม่ย่อท้อ

สรุปได้ว่า แรงจูงใจ หมายถึง กระบวนการที่เป็นเหตุทำให้คนแสดงพฤติกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งออกมาเพื่อตอบสนองความต้องการของตน

ทฤษฎีแรงจูงใจ

แบ่งออกเป็นหลายทฤษฎี ดังจะนำเสนอ ดังนี้ เช่น

1. ทฤษฎีการจูงใจของเฮิร์ซเบิร์ก (Herzberg, 1959 : 60-63) ซึ่งได้เสนอทฤษฎีนี้ขึ้นมา เขาไม่เห็นด้วยกับความเชื่อที่ว่า เงิน เป็นเพียงสิ่งเดียวที่กระตุ้นให้คนอยากจะทำงาน ในงานวิจัยของเขา ได้สัมภาษณ์วิศวกรและนักบัญชี 200 คน จากโรงงานอุตสาหกรรมในเมืองพิทสเบิร์ก มลรัฐเพนซิลวาเนีย สหรัฐอเมริกา เพื่อจะหาว่าองค์ประกอบอะไรบ้างที่มีความสัมพันธ์กับความรู้สึกชอบหรือมีความสุขในการทำงาน และอะไรบ้างที่ก่อให้เกิดความรู้สึกเป็นทุกข์ในการทำงาน เขาเชื่อว่าความรู้สึกทั้ง 2 ประการนี้ น่าจะเกิดจากองค์ประกอบที่แตกต่างกัน

ปัจจัยที่สร้างความไม่พอใจในงาน อาจเรียกว่าเป็นปัจจัยบำรุงรักษาจิตใจหรือปัจจัยค้ำจุน ได้แก่ นโยบายต่าง ๆ และลักษณะการบริหารงาน การนิเทศ สภาพะของการทำงาน สัมพันธภาพระหว่างบุคคล เงิน สถานภาพ และหลักประกันความมั่นคง ปัจจัยเหล่านี้ไม่ได้เพิ่มขีดความสามารถในการทำงานของคนงาน แต่จะเป็นตัวประกอบที่ป้องกันการสูญเสียในการปฏิบัติงานของคนงาน

ปัจจัยสร้างความพึงพอใจหรือเป็นปัจจัยกระตุ้นจูงใจให้คนทำงาน ได้แก่ ความรู้สึกสัมฤทธิ์ผล ความเจริญก้าวหน้าในอาชีพ และการได้รับการยกย่อง ซึ่งคนสามารถจะมีประสบการณ์ในงาน และงานนั้นเป็นลักษณะที่ท้าทายความสามารถ ปัจจัยเหล่านี้จะช่วยเพิ่มขีดความสามารถในการทำงานให้แก่บุคคล

ปัจจัยค้ำจุนนั้นเป็นเพียงองค์ประกอบเสริมเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดความไม่พอใจ ถือเป็นปัจจัยหลักที่จำต้องมีอยู่ในทุกองค์การหรือหน่วยงาน เช่น ค่าจ้าง สภาพแวดล้อม การทำงาน รวม

ทั้งการบริหารงาน หากสิ่งเหล่านี้ได้รับการเอาใจใส่ดูแลอย่างพอเพียง ความไม่พอใจจะหายไป แต่ก็จะไม่มีผลทำให้ทัศนคติทางด้านบวกหรือแรงจูงใจขึ้น ส่วนปัจจัยกระตุ้นนั้น ถือเป็นปัจจัยกระตุ้นให้เกิดแรงจูงใจในการทำงาน รวมทั้งการชื่นชมยินดีในผลงานและความสามารถของตน เกิดความเชื่อมั่นในตนเอง

2. ทฤษฎีแรงจูงใจของมาสโลว์ (*Maslow's General Theory of Human Motivation*)
 ซึ่งมาสโลว์ (Abraham H. Maslow) ได้นำเสนอทฤษฎีทั่วไปเกี่ยวกับแรงจูงใจ และเป็นที่ยอมรับกันแพร่หลาย สมมติฐานดังกล่าวมีสาระดังนี้

- 1) มนุษย์มีความต้องการและเป็นความต้องการที่ไม่มีที่สิ้นสุด ขณะที่ความต้องการใดได้รับการตอบสนองแล้ว ความต้องการอย่างอื่นก็จะเข้ามาแทนที่ไม่มีวันสิ้นสุด
- 2) ความต้องการที่ได้รับการตอบสนองแล้ว จะไม่เป็นสิ่งจูงใจของพฤติกรรมอีกต่อไป
- 3) ความต้องการของมนุษย์ มีลำดับชั้นตามลำดับความสำคัญ (A hierarchy of need) คือ เมื่อความต้องการในระดับต่ำได้รับการตอบสนองแล้ว ความต้องการระดับสูงก็จะเรียกร้องให้มีการตอบสนองต่อมา

มาสโลว์ (Maslow, 1954:35-47) ได้แบ่งลำดับความต้องการของมนุษย์เป็น 5 ระดับดังนี้

- 1) ความต้องการทางด้านสรีระ หมายถึง ความต้องการพื้นฐานของร่างกาย เช่น ความหิว ความกระหาย ความต้องการทางเพศ และการพักผ่อน เป็นต้น ความต้องการเหล่านี้เป็นความต้องการที่จำเป็นสำหรับชีวิตอยู่ มนุษย์ทุกคนมีความต้องการทางสรีระอยู่เสมอจะขาดเสียมิได้ ถ้าอยู่ในสภาพที่ขาด จะกระตุ้นให้คนมีกิจกรรมขวนขวายที่จะสนองความต้องการ
- 2) ความต้องการความมั่นคงปลอดภัยหรือสวัสดิภาพ หมายถึง ความต้องการความมั่นคงปลอดภัยทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจ เป็นอิสระจากความกลัว การขู่เข็ญ บังคับจากผู้อื่นและสิ่งแวดล้อม เป็นความต้องการที่จะได้รับการปกป้องคุ้มครอง ความต้องการประเภทนี้เริ่มตั้งแต่วัยทารก จนกระทั่งวัยรุ่น ความต้องการที่จะมีงานทำเป็นหลักแหล่งก็เป็นความต้องการเพื่อสวัสดิภาพของผู้ใหญ่อย่างหนึ่ง
- 3) ความต้องการความรักและเป็นส่วนหนึ่งของหมู่ มนุษย์ทุกคนมีความปรารถนาจะให้เป็นที่รักของผู้อื่น และต้องการมีความสัมพันธ์กับผู้อื่นและเป็นส่วนหนึ่งของหมู่ ทราบว่าทุกคนยอมรับตนเป็นสมาชิก คนที่รู้สึกเหงา ไม่มีเพื่อน มีชีวิตที่ไม่สมบูรณ์ เป็นผู้ที่

ต้องชอบความต้องการประเภทนี้ คนที่รู้สึกว่าคุณเป็นที่รักและยอมรับของหมู่จะเป็นผู้ที่สมปรารถนา ในความต้องการความรักและเป็นส่วนหนึ่งของหมู่

4) ความต้องการที่จะรู้สึกว่าคุณเองมีค่า ความต้องการนี้ประกอบด้วย ความต้องการที่จะประสบความสำเร็จ มีความสามารถ ต้องการที่จะให้ผู้อื่นเห็นว่าตนมีความสามารถ มีคุณค่าและมีเกียรติ ต้องการได้รับความยกย่องนับถือจากผู้อื่น ผู้ที่มีความสมปรารถนา ในความต้องการนี้จะเป็นผู้ที่มีความมั่นใจในตนเอง เป็นคนมีประโยชน์และมีค่า ตรงข้ามกับผู้ที่ขาดความต้องการประเภทนี้ จะรู้สึกว่าคุณไม่มีความสามารถและมีปมด้อย มองโลกในแง่ร้าย

5) ความต้องการที่จะรู้จักตนเองอย่างแท้จริงและพัฒนาตนเองเต็มที่ตามศักยภาพของตน มาสโลว์อธิบายความต้องการที่เรียกว่า "Self Actualization" ว่าเป็นความต้องการที่จะรู้จักตนเองตามสภาพที่แท้จริงของตน กล้าที่จะตัดสินใจเลือกทางเดินของชีวิต รู้จักค่านิยมของตนเอง มีความจริงใจต่อตนเอง ปรารถนาที่จะเป็นคนดีที่สุดในที่ที่มีความสามารถทำได้ ทั้งทางด้านสติปัญญา ทักษะ และอารมณ์ ความรู้สึกยอมรับตนเองทั้งส่วนเสียของตน ที่สำคัญที่สุดก็คือ การมีสติที่จะยอมรับว่าคุณใช้กลไกในการป้องกันตนในการปรับตัวและพยายามที่จะเลิกใช้ เปิดโอกาสให้ตนเองเผชิญกับความจริงของชีวิต เผชิญกับสิ่งแวดล้อมใหม่ ๆ โดยคิดว่าเป็นสิ่งที่ท้าทาย น่าตื่นเต้น และมีความหมาย กระบวนการที่จะพัฒนาตนเองเต็มที่ตามศักยภาพของตน เป็นกระบวนการที่ไม่มีจุดจบตลอดเวลาที่มีชีวิตอยู่ มนุษย์ทุกคนจะมีความต้องการที่จะพัฒนาตนเองอย่างเต็มที่ตามศักยภาพของตน เพราะมีน้อยคนที่จะได้ถึงขั้นสูงสุดนี้อย่างสมบูรณ์

ทฤษฎีเกี่ยวข้องกับแรงจูงใจของมนุษย์นั้นมีหลายทฤษฎี ดังที่ได้กล่าวมาแล้ว แต่โดยสาระสำคัญของแต่ละทฤษฎีแล้วสามารถสรุปได้ว่า มนุษย์มีแรงจูงใจหรือความต้องการไม่สิ้นสุด โดยจะมีความต้องการในขั้นพื้นฐานก่อนคือ ความต้องการด้านปัจจัยสี่ ความต้องการด้านความมั่นคงทางเศรษฐกิจ หรือความมั่นคงในการปฏิบัติงาน และความต้องการความปลอดภัยหลังจากที่ได้รับ การตอบสนองในขั้นพื้นฐานแล้วก็จะมีความต้องการในขั้นต่อไป ซึ่งเป็นความต้องการในระดับสูงขึ้นไป คือต้องการความรัก ความเป็นเจ้าของ อยากมีเพื่อนพ้อง อยากมีชื่อเสียงเกียรติยศ ต้องการให้คนอื่นยกย่องนับถือ อยากมีอำนาจบารมีเหนือคนอื่น ๆ ต้องการความเจริญก้าวหน้า ความสำเร็จ และต้องการรักษาความมีชื่อเสียง เกียรติยศ ความเด่น รวมทั้งความสำเร็จให้คงอยู่ตลอดไป

แนวความคิดเกี่ยวกับแรงจูงใจในการเข้าศึกษาต่อของผู้ใหญ่

พจน์ สะเพียรชัย (2526 : 8-13) ได้กล่าวถึงแรงจูงใจในการศึกษาระดับต่าง ๆ โดยเฉพาะในระดับอุดมศึกษาว่า นับวันจะมีแนวโน้มสูงขึ้นตามลำดับ ส่วนหนึ่งเนื่องมาจากการมีและไม่มียานพาหนะ และที่สำคัญ การศึกษาได้รับการยอมรับให้เป็นปัจจัยพื้นฐานอีกประการหนึ่งที่จะทำให้ชีวิตเป็นชีวิตที่สมบูรณ์ เช่นเดียวกับปัจจัยด้านอาหาร ยาโรคภัย เครืองนุ่งห่ม และที่อยู่อาศัย เมื่อทุกคนเห็นคุณค่าและความสำคัญของการศึกษาทุกคนจึงต้องการและใฝ่หา

ทิพวรรณ นพวงศ์ ณ อุรุยา (2526 : 32-34) ได้กล่าวถึงแรงจูงใจในการศึกษาว่า แรงจูงใจในการศึกษาของบุคคลในแต่ละระดับ จะแตกต่างกันออกไปตามวัย ฐานะและโอกาส เช่น วัยเด็ก ส่วนใหญ่จะเรียนเพราะพ่อแม่ให้เรียนหรือเรียนตามเพื่อน ถ้าเป็นวัยรุ่นตอนปลาย จะเรียนเพื่อมองหาแนวทางดำเนินชีวิต โดยจะดูจากญาติพี่น้องหรือผู้ใกล้ชิด ความคิดเกี่ยวกับการเรียนอาจจะมีแนวโน้มเข้าสู่ผลได้ทางเศรษฐกิจ เช่น จะเรียนในสาขาที่หางานทำได้ง่าย มีรายได้ดี ไม่ต้องทำงานหนัก และที่สำคัญคือ ต้องเป็นงานประเภทที่ตนมีใจรัก และชอบที่จะทำด้วย บางครั้งการเลือกเรียนสาขาต่างๆ ของเด็กวัยรุ่นมักขึ้นอยู่กับค่านิยมของพ่อแม่ พี่น้อง และเพื่อน โดยคิดว่าการเรียนระดับมหาวิทยาลัยเท่านั้นที่จะทำให้บุตรหลานมีโอกาสได้งานดี ๆ มีเงินเดือนสูง เป็นเจ้าคนนายคน เป็นที่เชิดหน้าชูตาของพ่อแม่ วงศ์ตระกูล โดยไม่คำนึงถึงความสามารถของผู้เรียนในเรื่องการสนับสนุนของครอบครัวนี้ ครอบครัวใดมีฐานะทางเศรษฐกิจดี มักจะพยายามส่งเสริมบุตรหลานให้ได้เรียนถึงระดับสูงสุดเท่าที่สติปัญญาจะเอื้ออำนวยให้เรียนได้ อาจเรียนถึงระดับปริญญาโท ปริญญาเอก ส่วนครอบครัวใดมีฐานะทางเศรษฐกิจไม่ดี ไม่อาจส่งเสริมให้เรียนถึงระดับอุดมศึกษาได้ ก็จำเป็นต้องให้ออกไปประกอบอาชีพช่วยเหลือครอบครัวก่อน เมื่อมีโอกาสในภายหน้าและถ้ามีความสนใจก็กลับเข้าศึกษาต่อใหม่ ในการศึกษาของกลุ่มหลังนี้มีลักษณะแตกต่างไปจากกลุ่มแรก กล่าวคือ คนกลุ่มหลังนี้มักจะเลือกเรียนในสิ่งที่ตนสนใจ เพื่อเพิ่มพูนวิทยฐานะทางสังคมและเศรษฐกิจด้วย

ปจุม นิคมานนท์ (2528 : 321) ได้กล่าวถึงสาเหตุจูงใจให้ผู้ใหญ่เข้ามาเรียน เหตุหนึ่งคือเหตุจูงใจด้านอาชีพ (Vocational Motives) เป็นเหตุผลที่สำคัญและชัดเจนที่สุด โดยเฉพาะอย่างยิ่งคนหนุ่มสาวหรือผู้ใหญ่ตอนต้น เข้าเรียนเพราะต้องการพัฒนาตนเอง ทั้งด้านอาชีพและความรู้

เพื่อที่จะได้หางานง่ายขึ้น ประกอบอาชีพได้ดีขึ้น ได้รับการเลื่อนขั้น เลื่อนตำแหน่ง หรือเพื่อให้มีรายได้เพิ่มขึ้น

ประหยัด ทองมาก (2529 : 48) อธิบายว่า แรงจูงใจที่ส่งผลหรือมีอิทธิพลโดยตรงต่อการศึกษาคือแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (Achievement Motivation) ซึ่งเป็นแรงจูงใจที่มีอยู่ในมนุษย์ทุกคน เป็นความต้องการทางจิตใจของมนุษย์ที่จะเอาชนะอุปสรรค ฝ่าฟันกระทำการที่ยาก ๆ ให้ประสบผลสำเร็จ เป็นความปรารถนาที่จะบรรลุผลสำเร็จในการศึกษา และมีความมานะพยายามที่จะศึกษาในระดับที่สูงขึ้นไป

ทรงวุฒิ วัฒนขจร (2533 : 13) กล่าวว่า แรงจูงใจในการเข้าศึกษาต่อของผู้ใหญ่แต่ละคน ไม่ได้เข้าเรียนด้วยเหตุจูงใจเพียงอย่างเดียวอย่างหนึ่งเสมอไป บางคนมาเรียนด้วยเหตุผลหลายอย่างประกอบกัน หรือบางคนอาจมีเหตุผลซ่อนเร้นที่เจ้าตัวไม่ยอมบอกความจริงหรือบางคนอาจไม่ทราบเหตุผลที่แท้จริงของตนเองก็ได้ เช่น อาจรู้เห็นเพียงว่าเข้าเรียนเพราะเห็นว่าโปรแกรมนั้น “เข้าท่าดี” หรือ “น่าสนใจ” หรือ “ดีกว่าอยู่เปล่า ๆ”

ส่วนปัจจัยที่เป็นแรงจูงใจในการศึกษาต่อของผู้ใหญ่ มีผู้กล่าวไว้หลายทัศนะด้วยกัน ดังนี้

1. สภาพเศรษฐกิจและสังคมที่แตกต่างกัน
2. ทุนทรัพย์ที่ใช้ในการศึกษามากหรือน้อยกว่ากัน
3. คุณภาพของการจัดการศึกษาที่แตกต่างกัน
4. ภูมิฐานะของสถานศึกษาที่อยู่ส่วนกลางหรือส่วนภูมิภาค
5. ความมีชื่อเสียงของสถานศึกษาที่แตกต่างกัน

โบเชียร์ (Boshier. 1971 : 3 – 26) ได้ทำการศึกษาแรงจูงใจในการเข้าเรียนต่อของผู้ใหญ่ในประเทศแคนาดา นิวซีแลนด์ และสหรัฐอเมริกา โดยได้สร้างเครื่องมือ หรือแบบวัดการเข้าเรียนต่อ (Educational Participation Scale หรือ EPS) และนำไปทำการศึกษาเปรียบเทียบแรงจูงใจในการเข้าเรียนของผู้ใหญ่ในประเทศดังกล่าว โดยเขาได้แบ่งแรงจูงใจออกเป็น 6 ด้าน คือ

- 1) การติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่น (Social Relationships)
- 2) การทำตามความคาดหวังของผู้อื่น (External Expectation)
- 3) การประกอบอาชีพ (Professional Advancement)
- 4) การหลีกเลี่ยงจากสภาพที่เป็นอยู่ (Escape Stimulation)

5) ด้านการนำความรู้ไปช่วยเหลือชุมชน

6) การเรียนเพื่อรู้ (Cognitive Interest)

จากผลการวิจัยนี้ ซึ่งให้เห็นว่าผู้ใหญ่เข้าเรียนด้วยแรงจูงใจที่ต่างกัน และตัวแปรด้านอายุ เพศ ระดับการศึกษา และอาชีพ มีส่วนเกี่ยวข้องกับแรงจูงใจเหล่านี้ด้วย คือ ผู้ที่มีอายุน้อย มีแรงจูงใจด้านการติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่นสูง เพศชายมีแรงจูงใจด้านการทำตามความคาดหวังของผู้อื่น และแรงจูงใจด้านการประกอบอาชีพสูง ผู้ที่มีการศึกษาในระดับต่ำมีแรงจูงใจด้านการประกอบอาชีพสูง นอกจากนี้ ผลของการวิจัยยังชี้ให้เห็นว่า ผู้ที่เข้ามาเรียนหลักสูตรการศึกษาผู้ใหญ่ อาจมีแรงจูงใจมากกว่าหนึ่งด้าน ต่อมาในปี 1971 โบเชอร์ได้ทำการศึกษาแรงจูงใจในการเข้าเรียนของผู้ใหญ่เฉพาะในสหรัฐอเมริกา พบว่าผู้ที่มีอายุน้อยมีแรงจูงใจในการทำงานตามความคาดหวังของผู้อื่นสูง ส่วนผู้ที่มีอายุมากมีแรงจูงใจด้านการเรียนเพื่อรู้สูง

หลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2530

หลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น เป็นหลักสูตรต่อเนื่องจากหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนระดับประถมศึกษา การศึกษาระดับนี้มุ่งที่จะส่งเสริมให้ผู้ที่ต้องการศึกษา และพลาดโอกาสที่จะศึกษาต่อในระบบโรงเรียน ไม่มีโอกาสศึกษาหาความรู้ ฝึกทักษะ และปลูกฝังเจตคติที่จำเป็นในการดำรงชีวิต และการประกอบอาชีพได้เท่าเทียมกับผู้อื่น สามารถปฏิบัติตนให้ดำรงอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุขตามสมควรแก่อัตภาพ หลักสูตรนี้มีความสอดคล้องกับหลักสูตรระดับเดียวกันในระบบโรงเรียน และมีความยืดหยุ่นพอเพียงที่จะให้ผู้เรียนเลือกเรียนได้ตามความสามารถ ความถนัด ความสนใจ และความต้องการของตน

สำหรับในด้านหลักการ: หลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น มีหลักการสำคัญดังนี้

1. เป็นการศึกษาที่จัดขึ้นเพื่อให้ผู้เรียนได้ศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม อันเป็นพื้นฐานให้เห็นช่องทางสำหรับประกอบอาชีพตามความสามารถ ความตั้งใจ และความถนัด ตลอดจนรู้จักหาข้อมูลที่เกี่ยวข้องในการที่จะใช้ประกอบการตัดสินใจเลือกงานอาชีพหรือเพื่อปรับปรุงและส่งเสริมอาชีพที่ทำอยู่แล้วให้ดีขึ้น

2. เป็นการศึกษาที่มุ่งให้ผู้เรียนนำประสบการณ์ที่ได้จากการเรียนไปใช้ให้เป็นประโยชน์ในการแก้ปัญหาชีวิตประจำวัน และเป็นพื้นฐานสำหรับปรับปรุงการดำรงชีวิตของตนให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางสังคม สิ่งแวดล้อม และวิทยาการใหม่ๆ

3. เป็นการศึกษาที่มุ่งสร้างความเป็นเอกภาพของชาติ สอดคล้องกับสภาพการแก้ปัญหาและความต้องการของบุคคล

4. เป็นการศึกษาที่มุ่งให้ผู้เรียนพัฒนาบุคลิกภาพในด้านจริยธรรม วัฒนธรรม ค่านิยม เจตคติ และพฤติกรรม และแนวทางอันจะเป็นการช่วยพัฒนาประเทศ

5. เป็นการศึกษาที่จัดให้ประสานสัมพันธ์กันทั้งในระบบโรงเรียนและนอกระบบโรงเรียน

ในด้านจุดมุ่งหมาย: หลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ ดังนี้

1. รู้จักคิด รู้จักแก้ปัญหา โดยคำนึงถึงกระบวนการคิด ซึ่งมีองค์ประกอบอย่างน้อย 3 ประการ คือ ข้อมูลที่เกี่ยวกับตัวเอง สังคม สิ่งแวดล้อม และวิชาการ

2. มีความรู้และทักษะเพียงพอแก่การประกอบอาชีพ การศึกษาเพิ่มเติม และการดำเนินชีวิต

3. เห็นคุณค่าและธำรงไว้ซึ่งชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และวัฒนธรรมอันดีงาม

4. เข้าใจปัญหาทางการเมือง เศรษฐกิจ และสังคมของประเทศ รู้จักพิจารณาและตัดสินใจอย่างมีเหตุผล

5. เป็นพลเมืองดี มีศีลธรรม มีระเบียบวินัย รู้จักสิทธิและหน้าที่ของพลเมือง ในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข ตลอดจนความรับผิดชอบต่อตนเอง ครอบครัว และสังคม

6. มีเจตคติที่ดีต่อสัมมาชีพ ฝึกให้ขยันอดทนและประหยัด ตลอดจนรู้จักสงวนบำรุงรักษาสาธารณสมบัติ และทรัพยากรธรรมชาติให้เกิดประโยชน์ทั้งในปัจจุบันและอนาคต

ในด้านโครงสร้างหลักสูตร: หลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น พ.ศ. 2530 ได้กำหนดเกณฑ์ในการจบหลักสูตรไว้ คือ ต้องเรียนหมวดวิชาบังคับ 4 หมวดวิชา หมวดวิชาเลือก 3 หมวดวิชา รวมทั้งสิ้น 7 หมวดวิชา

1. หมวดวิชาบังคับ 4 หมวดวิชา หมวดวิชาภาษาไทย ส่งเสริมคุณภาพชีวิต คณิตศาสตร์ และหมวดวิชาชีพ

2. หมวดวิชาเลือก เลือก 3 หมวดวิชา จาก 6 หมวดวิชา ดังนี้ คือ หมวดวิชา ภาษาไทย คณิตศาสตร์ ส่งเสริมคุณภาพชีวิต ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) วิชาวิทยาศาสตร์ และหมวดวิชาชีพ

นอกจากนี้ผู้เรียนยังต้องเข้าร่วมกิจกรรมพบกลุ่มที่กรมการศึกษานอกโรงเรียนกำหนดไว้ อีกด้วยจึงจะจบตามเกณฑ์ของหลักสูตรโดยสมบูรณ์

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. งานวิจัยภายในประเทศ

อมรรวรรณ จามน้อยพรหม (2524 : 59) ได้ศึกษามูลเหตุจูงใจที่ทำให้นักศึกษาผู้ใหญ่เข้า ศึกษาในหลักสูตรการศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญระดับ 4 ของโรงเรียนสกลราชวิทยานุกูล จังหวัด สกลนคร พบว่าสภาพทั่วไปของนักศึกษาส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 16-20 ปี เป็นโสด มีรายได้ต่อ เดือนต่ำกว่า 1,000 บาท ส่วนใหญ่ได้จากบิดามารดา และยังคงอาศัยอยู่กับบิดามารดา

จันทิรา บุญช่วย (2526 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาพฤติกรรมการสอนของครูประจำกลุ่ม พบ ว่ากิจกรรมการสอนและการอภิปรายของครูประจำกลุ่มที่มักแสดงออกบ่อยครั้งตามลำดับความ สำคัญดังนี้ การใช้น้ำเสียงเป็นมิตร เป็นกันเองกับนักศึกษา เปิดโอกาสให้นักศึกษาได้ซักถาม ให้ รายละเอียดต่อนักศึกษามากที่สุดก่อนการอภิปรายครั้งสุดท้าย และเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้แสดง ความคิดเห็น

ฉวีจุติ ธรรมกุลมงคล (2530 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่ององค์ประกอบด้านแรงจูงใจ ในการเข้าเรียนของนักศึกษาในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน ประเภทการศึกษานอกระบบในเขต กรุงเทพมหานคร ผลการศึกษาพบว่า นักศึกษาที่จบชั้นประถมศึกษาถึงมัธยมศึกษาตอนต้นกับที่จบ ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายถึงอนุปริญญา มีระดับแรงจูงใจในการเข้าเรียนสูงกว่านักศึกษาที่จบระดับ ปริญญาตรีขึ้นไป สำหรับนักศึกษาที่ประกอบอาชีพในระดับช่างฝีมือ มีระดับแรงจูงใจในการเข้า เรียนสูงกว่ากลุ่มที่ประกอบอาชีพค้าขาย และอาชีพบริการ

นวลฉวี วิชาลศิริกุล (2538 : 85) ได้ศึกษาเรื่องแรงจูงใจในการเรียนของนักศึกษาโรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร พบว่า ระดับแรงจูงใจในการมาเรียนของนักศึกษา อยู่ในระดับมาก ในด้านการเรียนเพื่อรู้ และด้านการประกอบอาชีพ

มณฑา ศรีวิชัย (2533 : 568) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการเข้าเรียน และไม่เข้าเรียนการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ประเภททางไกลของผู้ที่จบการศึกษาภาคบังคับ จังหวัดเชียงราย พบว่าปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการเข้าเรียนหรือไม่เข้าเรียนการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นของผู้ที่จบการศึกษาภาคบังคับคือ ต้องการเพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์ทางการเรียน เพื่อเป็นพื้นฐานในการประกอบอาชีพ

รังรอง สีทองดี (2535 : 253) ได้ศึกษาเรื่องแรงจูงใจในการศึกษาต่อของนิสิตปริญญาโทภาคพิเศษ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสามมิตร พบว่า นิสิตมีเหตุจูงใจในการเข้าเรียนต่อไม่แตกต่างกันในด้าน เพศ อายุ สถานภาพสมรส และอาชีพ แต่นิสิตที่เรียนสาขาวิชาแตกต่างกัน มีเหตุจูงใจแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

เสาวนีย์ พันธ์สรณ์ (2535 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องเหตุจูงใจในการเข้าเรียนภาษาของผู้เรียนในโรงเรียนสอนภาษาต่างประเทศภาคเอกชน ในกรุงเทพมหานคร พบว่าผู้เรียนเมื่อจำแนกตามเพศ ไม่พบความแตกต่าง แต่เมื่อจำแนกตามตัวแปรอื่น คือ อายุ อาชีพ พื้นฐานการศึกษา และภาษาที่เลือกเรียน พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ

ชัยวัฒน์ ยืนยาว (2539: 69) ได้ศึกษาเรื่องแรงจูงใจในการเข้าเรียนของนักศึกษาหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ระดับประถมศึกษา วิธีเรียนทางไกล จังหวัดสมุทรปราการ พบว่า นักศึกษาที่ประกอบอาชีพต่างกัน มีแรงจูงใจในการเข้าเรียนในหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ระดับประถมศึกษา วิธีเรียนทางไกล ไม่แตกต่างกัน

อัญชลี พวงสมบัติ (2540 : 85) ได้ศึกษาเรื่องแรงจูงใจในการเข้าเรียนของนักศึกษาหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น คณะวิชาคหกรรม ในวิทยาลัยสารพัดช่างสมุทรปราการ พบว่า นักศึกษาที่มีอายุและอาชีพต่างกัน มีแรงจูงใจโดยรวมไม่แตกต่างกัน

2. งานวิจัยต่างประเทศ

การสำรวจในประเทศอังกฤษ ในปี 1970 โดยสถาบันการศึกษาผู้ใหญ่แห่งชาติ (National Institute for Adult Education) ได้ทำการสำรวจหาเหตุผลที่ทำให้ผู้ใหญ่เข้าเรียนใน

สถานศึกษา พบว่า เหตุผลจูงใจด้านอาชีพ (Vocational Motive) เป็นเหตุผลสำคัญและชัดเจนที่สุด รองลงมาได้แก่เพื่อพัฒนาตนเอง (Self Development) ต้องการเพิ่มพูนความรู้ให้ตนเองและเพื่อนำไปปรับปรุงสภาพความเป็นอยู่ในครอบครัว เช่น กลุ่มแม่บ้าน (Captive Wives) เหตุจูงใจทางสังคม (Social Motives) และเหตุผลอื่น เช่น สนใจกิจกรรมนั้น โดยเฉพาะโปรแกรมเปิดสอนอยู่ใกล้ ๆ บ้านและมาเรียนเพราะมีเวลาว่างช่วงนั้นพอดี

ฮูล (Houle. 1961 : 15-16) ได้ศึกษาแรงจูงใจในการเข้าเรียนของผู้ใหญ่ในสหรัฐอเมริกา พบว่าผู้ใหญ่เข้ามาเรียนด้วยแรงจูงใจที่ต่างกัน โดยแบ่งออกเป็น 3 ประเด็นคือ

1. มาเรียนอย่างมีเป้าหมาย (Goal Oriented) หมายถึงมาเรียนเพราะต้องการเพิ่มพูนความรู้และทักษะด้านวิชาชีพ
2. มาเรียนเพื่อต้องการเข้าร่วมกิจกรรม (Activity Oriented) หมายถึงมาเรียนเพราะชอบบรรยากาศของการศึกษา ชอบเข้าสังคม ต้องการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น หรือต้องการมีเพื่อน หรือเพื่อขจัดความเหงา
3. มาเรียนเพราะต้องการที่จะรู้หรือเพื่อหาความรู้ (Learning Oriented) หมายถึงมาเรียนเพราะมีใจรักเรียน ต้องการใช้ความสามารถในการเรียนที่มีอยู่ให้มากที่สุด

ผลการวิจัยชี้ให้เห็นว่า ผู้ใหญ่เข้าเรียนด้วยแรงจูงใจที่ต่างกัน และตัวแปรด้านอายุ เพศ ระดับการศึกษาและอาชีพ มีส่วนเกี่ยวข้องกับแรงจูงใจเหล่านี้ด้วยคือ ผู้ที่มีอายุน้อย มีแรงจูงใจในด้านการติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่นสูง ผู้ชายมีแรงจูงใจด้านการทำตามความคาดหวังของผู้อื่น และแรงจูงใจด้านประกอบอาชีพสูง นอกจากนี้ ผลของการวิจัยยังชี้ให้เห็นว่า ผู้ที่เข้ามาเรียนหลักสูตรการศึกษาผู้ใหญ่อาจมีแรงจูงใจมากกว่าหนึ่งด้าน ต่อมาในปี 1971 โบเชียร์ ได้ทำการศึกษาแรงจูงใจด้านการทำงานตามความคาดหวังของผู้อื่นสูง ส่วนผู้ที่มีอายุมากมีแรงจูงใจด้านการเรียนเพื่อรู้สูง

โบเชียร์ (Boshier, 1971 : 3-26) ได้ศึกษาแรงจูงใจในการเข้าเรียนต่อของผู้ใหญ่ประเทศแคนาดา นิวซีแลนด์ และสหรัฐอเมริกา โดยได้สร้างเครื่องมือหรือแบบวัดการเข้าเรียนต่อ (Educational Participation Scale หรือ EPS) และนำไปทำการศึกษาเปรียบเทียบแรงจูงใจในการเข้าเรียนของผู้ใหญ่ในประเทศดังกล่าว โดยเขาได้แบ่งแรงจูงใจออกเป็น 14 ด้าน คือ

1. แรงจูงใจด้านความต้องการช่วยเหลือสังคม
2. แรงจูงใจด้านการติดต่อทางสังคม
3. แรงจูงใจด้านการเพิ่มพูนความต้องการชั้นนำของผู้อื่น

4. แรงจูงใจด้านประเทืองปัญญา
5. แรงจูงใจด้านเพิ่มพูนความรู้ทางวิชาชีพตามการชี้นำของตนเอง
6. แรงจูงใจด้านการทำตามระเบียบสังคม
7. แรงจูงใจด้านการเตรียมตัวเพื่อการศึกษา
8. แรงจูงใจด้านความอยากรู้อยากเห็นทางวิชาการ
9. แรงจูงใจด้านการทดแทนด้านสังคม
10. แรงจูงใจด้านการอยากมีส่วนร่วมในสังคม
11. แรงจูงใจด้านการหลบเลี่ยงรายการโทรทัศน์
12. แรงจูงใจด้านการพัฒนาตนเองและหลีกเลี่ยงความเบื่อหน่าย
13. แรงจูงใจด้านการฝึกปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น
14. แรงจูงใจด้านการส่งเสริมความในส่วนตัวที่ขาดอยู่

มอร์สตัน และสมาร์ท (Morstain and Smart, 1974 : 83-89) ได้ทำการศึกษาแรงจูงใจที่ทำให้ผู้ใหญ่ในสหรัฐอเมริกาเข้าเรียนในสถานศึกษา พบว่า ผู้มีอายุน้อย มีแรงจูงใจในการเข้าเรียนด้านการติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่นสูง ส่วนเพศชายมีแรงจูงใจในการเข้าเรียนด้านการทำตามความคาดหวังของผู้อื่นสูง และเพศหญิงมาเรียนเพราะต้องการความรู้

จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง สามารถสรุปประเด็นหลัก ๆ ได้ว่าการเข้าร่วมกิจกรรมการศึกษาของผู้ใหญ่นั้น เป็นผลสืบเนื่องมาจากสาเหตุหรือองค์ประกอบด้านแรงจูงใจบางประการแตกต่างกันออกไป เช่น บางคนอาจมาเรียนเพื่อต้องการติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่น มาเรียนเพื่อหลีกเลี่ยงจากสภาพที่เป็นอยู่ มาเรียนเพื่อต้องการนำความรู้ไปช่วยเหลือชุมชนของตนและผู้อื่น และมาเรียนเพื่อความรู้ ส่วนปัจจัยที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับแรงจูงใจในการเข้าเรียนของผู้ใหญ่ คืออายุ เพศ สถานภาพการสมรส รายได้และอาชีพ สาขาวิชาที่เรียน อาชีพที่ทำอยู่ในขณะนั้น แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และการเห็นคุณค่าของการศึกษา

สมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า

1. นักเรียนที่จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ที่เข้าเรียนต่อหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น วิธีเรียนทางไกล ที่มีเพศต่างกัน มีแรงจูงใจในการเข้าเรียนต่อ 6 ด้านแตกต่างกัน

2. นักเรียนที่จบการศึกษาภาคบังคับที่เข้าเรียนต่อหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน สายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น วิธีเรียนทางไกล ที่มีอายุต่างกัน มีแรงจูงใจในการเข้าเรียนต่อ 6 ด้านแตกต่างกัน

3. นักเรียนที่จบการศึกษาภาคบังคับที่เข้าเรียนต่อหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน สายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น วิธีเรียนทางไกล ที่มีสถานภาพสมรสต่างกัน มีแรงจูงใจในการเข้าเรียนต่อ 6 ด้านแตกต่างกัน

4. นักเรียนที่จบการศึกษาภาคบังคับที่เข้าเรียนต่อหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน สายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น วิธีเรียนทางไกล ที่มีรายได้ต่างกัน มีแรงจูงใจในการเข้าเรียนต่อ 6 ด้านแตกต่างกัน

5. นักเรียนที่จบการศึกษาภาคบังคับที่เข้าเรียนต่อหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน สายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น วิธีเรียนทางไกล ที่มีอาชีพต่างกัน มีแรงจูงใจในการเข้าเรียนต่อ 6 ด้านแตกต่างกัน

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ เพื่อศึกษาแรงจูงใจของผู้ที่จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น การเข้าเรียนต่อหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน สายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น วิธีเรียนทางไกล อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี ที่ลงทะเบียนเรียนกับศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนอำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี ในครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดขั้นตอนการดำเนินงาน ดังนี้

1. ประชากรกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษานี้ ได้แก่ นักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น วิธีเรียนทางไกล ที่ลงทะเบียนเรียนกับศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี จากสถานที่พบกลุ่มต่าง ๆ จำนวน 23 กลุ่ม ในเขตพื้นที่อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2541 จำนวนทั้งหมด 1,375 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ได้จากการสุ่มแบบง่าย (Simple Random Sampling) โดยผู้วิจัยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางของยามาเน่ (พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2538 : 258; อ้างอิงมาจาก Yamane.1967:886-887) แล้วจึงดำเนินการสุ่มตัวอย่างตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

2.1 สุ่มสถานที่พบกลุ่มที่มีสถานที่พบกลุ่มจำนวน 23 แห่ง สุ่มโดยการจับฉลากได้มา 3 แห่ง ได้แก่ สถานที่พบกลุ่มโรงเรียนวัดบ่อ สถานที่พบกลุ่มโรงเรียนคลองเกลือ สถานที่พบกลุ่มโรงเรียนปากเกร็ด

2.2 จากสถานที่พบกลุ่มแต่ละแห่ง ผู้วิจัยได้สุ่มกลุ่มพบกลุ่มมาแห่งละ 1 กลุ่ม แต่สำหรับที่พบกลุ่มโรงเรียนคลองเกลือ ผู้วิจัยได้สุ่มที่พบกลุ่มมา 2 กลุ่ม เนื่องจากโรงเรียนคลองเกลือ มีจำนวนกลุ่มพบกลุ่ม จำนวนมากกว่าอีก 2 แห่ง ดังแสดงในตาราง 1 ต่อไปนี้

ตาราง 1 ประชากรของกลุ่มในแต่ละแห่ง

ลำดับที่	สถานที่พบกลุ่ม	จำนวนกลุ่มพบกลุ่ม	จำนวนกลุ่มที่สุ่มได้
1	โรงเรียนวัดบ่อ	4	1
2	โรงเรียนคลองเกลือ	19	2
3	โรงเรียนปากเกร็ด	4	1
	รวม	27	4

2.3 จากกลุ่มพบกลุ่มแต่ละแห่ง ผู้วิจัยได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่จะใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ทั้งหมด 120 คน แบ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างจากโรงเรียนวัดบ่อ 30 คน กลุ่มตัวอย่างจากโรงเรียนคลองเกลือ 60 คน กลุ่มตัวอย่างจากโรงเรียนปากเกร็ด 30 คน ดังแสดงในตาราง 2 ต่อไปนี้

ตาราง 2 ประชากรตามกลุ่มของสถานที่พบกลุ่มในแต่ละแห่ง

ลำดับ	สถานที่พบกลุ่ม	จำนวนกลุ่ม	จำนวนประชากร
1	โรงเรียนวัดบ่อ	1	30
2	โรงเรียนคลองเกลือ	2	60
3	โรงเรียนปากเกร็ด	1	30
	รวม	4	120

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้เพื่อเก็บข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่แบบสอบถามเกี่ยวกับแรงจูงใจในการเข้าเรียนต่อหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น วิธีเรียนทางไกล ของนักเรียนที่จบการศึกษาภาคบังคับในอำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี แบ่งเป็น 2 ตอน

ตอนที่ 1 เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับลักษณะส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพของการสมรส รายได้ต่อเดือน อาชีพ

ตอนที่ 2 เป็นข้อความเพื่อวัดแรงจูงใจในการเข้าเรียนต่อหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น วิธีเรียนทางไกลของนักเรียนที่จบการศึกษาภาคบังคับในอำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรีทั้งหมด 6 ด้าน คือ

1. ด้านการติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่น
2. ด้านการทำตามความคาดหวังของผู้อื่น
3. ด้านการประกอบอาชีพ
4. ด้านการหนีจากสภาพที่เป็นอยู่
5. ด้านการนำความรู้ไปช่วยเหลือชุมชน
6. ด้านการเรียนรู้เพื่อรู้

แบบสอบถามดังกล่าว มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) โดยใช้เกณฑ์ในการให้คะแนน ดังนี้

เห็นด้วยมากที่สุด	ให้คะแนน 5 คะแนน
เห็นด้วยมาก	ให้คะแนน 4 คะแนน
เห็นด้วยปานกลาง	ให้คะแนน 3 คะแนน
เห็นด้วยน้อยที่สุด	ให้คะแนน 2 คะแนน
เห็นด้วยน้อย	ให้คะแนน 1 คะแนน

การสร้างเครื่องมือ

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องที่ใช้แนวคิดแบบวัดแรงงูใจของโบเชียร์ (Boshier. 1971 : 3-26)
2. ศึกษาแบบวัดของชัยวัฒน์ ยืนยาว (2539 : 82-85) และของคนอื่นๆ เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบวัดแรงงูใจของงานวิจัยครั้งนี้
3. สอบถามความคิดเห็นของครูประจำกลุ่มที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมพบกลุ่มทางไกล ในอำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี เพื่อนำมาเป็นเนื้อหาในการสร้างแบบวัดแรงงูใจในครั้งนี้
4. นำแบบวัดที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ศึกษาศาสตรนิพนธ์ เพื่อตรวจแก้ไข ทั้งในด้านเนื้อหา โครงสร้างแบบสอบถามและสำนวนภาษา
5. นำแบบสอบถามที่ตรวจแก้ไขแล้วมาปรับปรุงแก้ไข เพื่อดำเนินการเก็บข้อมูลจริงต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยจะดำเนินการเก็บข้อมูลตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยตนเอง โดยขอความร่วมมือจากหัวหน้าศูนย์บริการ การศึกษานอกโรงเรียนอำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี เพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูลจากสถานที่พบกลุ่ม ทั้ง 3 แห่งคือ สถานที่พบกลุ่มโรงเรียนวัดบ่อ สถานที่พบกลุ่มโรงเรียนคลองเกลือ สถานที่พบกลุ่มโรงเรียนปากเกร็ด
2. ผู้วิจัยได้นัดหมายกับครูประจำกลุ่มของสถานที่พบกลุ่มแต่ละแห่ง ในวันที่ 8, 15 และ 22 พฤศจิกายน 2541 เพื่อเก็บข้อมูลโดยการนำแบบวัดแจกให้นักศึกษาแต่ละคนได้ตอบแบบสอบถาม และส่งกลับคืนในวันเดียวกัน ผู้วิจัยได้รับแบบวัดกลับคืน จำนวนทั้งสิ้น 120 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100
3. ผู้วิจัยได้รับนำแบบวัดแต่ละฉบับที่ได้รับมาตรวจสอบความสมบูรณ์ และทำการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้ศึกษาค้นคว้าได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ในแบบวัดตอนที่ 1 ซึ่งเป็นข้อคำถามเกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่าง วิเคราะห์โดยใช้การแจกแจงความถี่ และคำนวณค่าร้อยละ

2. ในแบบวัดตอนที่ 2 ซึ่งเป็นข้อความเพื่อวัดแรงจูงใจในการเข้าเรียนต่อหลักสูตร การศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น วิธีเรียนทางไกลของนักเรียนที่จบการ ศึกษาภาคบังคับในอำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรีทั้งหมด ทำการวิเคราะห์ข้อมูลและตรวจให้ คะแนนเป็นรายชื่อ แล้วนำคะแนนที่ได้มาหาค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานเป็นรายด้านและ เฉลี่ยรวมทุกด้าน เสนอผลการพิจารณาค่าเฉลี่ยของน้ำหนักคะแนนของความคิดเห็น ผู้ศึกษาค้นคว้า ใช้สมบัติความต่อเนื่องของคะแนนทางเทียบผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย โดยกำหนดคะแนนต่ำสุดให้ มีค่าไม่ต่ำกว่า 1.00 และคะแนนสูงสุดให้มีค่าไม่เกิน 5.00 ดังมีรายละเอียด ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย	1.00 - 1.49	หมายถึง	มีแรงจูงใจในระดับสูงที่สุด
คะแนนเฉลี่ย	1.50 - 2.49	หมายถึง	มีแรงจูงใจในระดับสูง
คะแนนเฉลี่ย	2.50 - 3.49	หมายถึง	มีแรงจูงใจในระดับปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย	3.50 - 4.49	หมายถึง	มีแรงจูงใจในระดับต่ำ
คะแนนเฉลี่ย	4.50 - 5.00	หมายถึง	มีแรงจูงใจในระดับน้อยที่สุด

3. ในการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าคะแนนเฉลี่ยที่ได้รับ ผู้วิจัยใช้ ที-เทสต์ (t-test) เพื่อหาความแตกต่างของค่าคะแนนเฉลี่ยระหว่าง 2 กลุ่ม และใช้เอฟ-เทสต์ (F-test) เพื่อหา ความแตกต่างของค่าคะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 3 กลุ่มขึ้นไป และใช้การทดสอบของเชฟเฟ (Scheffe's Test) เพื่อหาความแตกต่างของค่าคะแนนเฉลี่ยเป็นรายคู่ เมื่อผลการวิเคราะห์ พบว่ามีความแตกต่าง ของค่าคะแนนมีนัยสำคัญทางสถิติ

สถิติที่ใช้ในการเก็บข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการเก็บข้อมูลมีดังนี้

1. หาอัตราส่วนร้อยละ ใช้สูตร

$$\text{ร้อยละของรายการใด} = \frac{\text{ความถี่ของรายการนั้น}}{\text{ความถี่ทั้งหมด}} \times 100$$

2. สถิติที่ใช้สำหรับวิเคราะห์ข้อมูล ใช้สถิติดังนี้คือ

2.1 คะแนนเฉลี่ย ได้แก่ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยใช้สูตร (ถ้วน สายยศและอังคณา สายยศ. 2528:59)

$$\bar{x} = \frac{\sum x}{N}$$

\bar{x} แทนค่าเฉลี่ย

$\sum x$ แทนผลรวมของคะแนนทั้งหมด

N แทนผลรวมของคะแนนทั้งหมด

2.2 ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (ถ้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2528 :

64 โดยใช้สูตร

$$S.D. = \sqrt{\frac{N \sum x^2 - (\sum x)^2}{N(N-1)}}$$

S.D. แทนความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

$\sum x^2$ แทนผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง

$(\sum x)^2$ แทนผลรวมของคะแนนทั้งหมดยกกำลังสอง

N แทนจำนวนคะแนนทั้งหมด (จำนวนประชากรในกลุ่มตัวอย่าง)

2.3 ค่าสถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน ใช้วิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรตาม กลุ่มตัวอย่างสองกลุ่ม ใช้ t-test

Independent (ถ้วน สายยศ และอังคณา สายยศ.2528 : 215)

$$t = \frac{\bar{x}_1 - \bar{x}_2}{\sqrt{\frac{s_1^2}{n_1} + \frac{s_2^2}{n_2}}}$$

t แทนค่าสถิติแสดงความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของทั้งสองกลุ่ม

\bar{x}_1 แทนค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่ 1

\bar{x}_2 แทนค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่ 2

s_1^2 แทนค่าความแปรปรวนของกลุ่มตัวอย่างที่ 1

s_2^2 แทนค่าความแปรปรวน ของกลุ่มตัวอย่างที่ 2

N_1 แทนขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ 1

N_2 แทนขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ 1

2.4 สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน F-test Distribution ในการทดสอบค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างมากกว่าสองกลุ่ม โดยใช้สูตร (ถ้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2528 : 108)

$$F = \frac{MS_{\text{b}}}{MS_{\text{w}}}$$

F แทนค่าที่ใช้พิจารณาใน F-test Distribution

MS_{b} แทนความแปรปรวนระหว่างกลุ่ม

MS_{w} แทนความแปรปรวนภายในกลุ่ม

2.5 เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แล้วนำมาตรวจสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ โดยใช้วิธีของ เชฟเฟ้ (Scheffe's Test) ชูศรี วงศ์รัตน์.2524:263-264)

$$CVD = \sqrt{(k-1)(F^*)(MS_{\text{within}})(2/n)}$$

เมื่อ k แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

F^* แทน ค่า F ที่เปิดจากตาราง (Critical value)

MS_{within} แทน ค่า Mean Square Within-groups ที่คำนวณไว้แล้วในการวิเคราะห์ความแปรปรวน

n แทน จำนวนหน่วยตัวอย่างในแต่ละกลุ่มตัวอย่าง ถ้าเท่ากันจะต้องใช้ $(L+L)$ แทน $(2/n)$

เมื่อ n_i และ n_j แทนจำนวนหน่วยตัวอย่างต่าง ๆ

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยขอนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในหัวข้อต่างๆ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์และอักษรย่อที่ผู้วิจัยใช้ในการนำเสนอข้อมูล มีความหมายดังต่อไปนี้

\bar{X}	แทน	ค่าเฉลี่ยของคะแนน
S.D.	แทน	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
N	แทน	จำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง
SS	แทน	ผลบวกกำลังสองของคะแนน (Sum of Squares)
MS	แทน	ผลเฉลี่ยกำลังสองของคะแนน (Mean Squares)
t	แทน	ค่าที่ใช้พิจารณาใน t-distribution
F	แทน	ค่าที่ใช้พิจารณาใน F-distribution
df	แทน	ระดับชั้นแห่งความเป็นอิสระ (degree of freedom)
*	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติ .05
**	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติ .01

ขั้นตอนการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล แบ่งออกเป็น 3 ตอน เรียงลำดับดังนี้

- ตอนที่ 1 ด้านข้อมูลส่วนตัวของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพการสมรส ระดับการศึกษา รายได้ต่อเดือน อาชีพ
- ตอนที่ 2 ด้านแรงจูงใจในการเข้าเรียนต่อโดยรวมทุกด้าน รายด้านและรายข้อ
- ตอนที่ 3 ผลการทดสอบสมมติฐาน 5 ข้อ จำแนกตามตัวแปร เพศ อายุ สถานภาพการสมรส การศึกษา รายได้ และอาชีพ

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวของกลุ่มตัวอย่าง

ตาราง 3 ข้อมูลส่วนตัวของกลุ่มตัวอย่าง

ข้อมูลส่วนตัว	จำนวน	ร้อยละ
จำนวนผู้ตอบทั้งหมด	120	100
1. เพศ		
เพศชาย	41	34.2
เพศหญิง	79	65.8
2. อายุ		
ต่ำกว่า 18 ปี	57	47.5
18-25 ปี	38	31.7
26 ปี ขึ้นไป	25	20.8
3. สถานภาพสมรส		
โสด	99	82.5
สมรส	19	15.8
อื่นๆ	2	1.7
4. รายได้		
ต่ำกว่า 3,000 บาท	33	27.5
3,000 - 5,000 บาท	58	48.3
สูงกว่า 5,000 บาท	27	22.5
อื่นๆ	2	1.7

ข้อมูลส่วนตัว	จำนวน	ร้อยละ
5. อาชีพ		
ค้าขาย	24	20.0
รับจ้าง	66	55.0
รับจ้างทำงานด้านการเกษตร	27	22.5
อื่นๆ	3	2.5

จากข้อมูลในตาราง 3 ในด้านอายุของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่เป็นเพศชาย มีจำนวน 41 คิดเป็นร้อยละ 34.2 เพศหญิงจำนวน 79 คน ร้อยละ 65.8 ในด้านอายุพบว่า ผู้ตอบมีอายุต่ำกว่า 18 ปี มีจำนวน 57 คน คิดเป็น ร้อยละ 47.5 รองลงมาอายุ 18 - 25 ปี มีจำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 31.7 ที่เหลืออายุ 26 ปีขึ้นไป จำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 20.8 ด้านสถานภาพการสมรส เป็นโสด จำนวน 99 คน คิดเป็นร้อยละ 82.5 สมรส จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 15.8 และอื่นๆ (หย่า, หม้าย, แยกกันอยู่) จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 1.7 ด้านรายได้ต่อเดือน เป็นผู้มียาได้ต่ำกว่า 3,000 บาท จำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 27.5 รายได้ 3,000 - 5,000 บาท จำนวน 58 คน คิดเป็นร้อยละ 48.3 รายได้สูงกว่า 5,000 บาท จำนวน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 22.5 และอื่นๆ จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 1.7 ด้านอาชีพ อาชีพค้าขาย (เป็นเจ้าของกิจการ ค้าขายอิสระ ตัวแทนจำหน่าย เป็นต้น) จำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 20.0 อาชีพ รับจ้าง (พนักงานรับจ้างเป็นรายวัน งานเหมา ทำงานบริการต่างๆ เป็นต้น) จำนวน 66 คน คิดเป็นร้อยละ 55.0 อาชีพรับจ้างทำงานการเกษตร (ทำสวน ทำนาไร่ ปลูกพืชผัก ผลไม้ คอกไม้ เป็นต้น) จำนวน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 22.5 อาชีพอื่นๆ จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 2.5

ตอนที่ 2 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของแรงจูงใจในการเข้าเรียนต่อ โดยรวมทุกด้าน
รายด้านและรายข้อ

ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของแรงจูงใจในการเข้าเรียนต่อในหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ วิธีเรียนทางไกล ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นของนักเรียนที่จบการศึกษาภาคบังคับในอำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี โดยรวมทุกด้าน รายด้านและรายข้อ นำเสนอ ดังตาราง 4-9 ต่อไปนี้

ตาราง 4 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของแรงจูงใจในการเข้าเรียนต่อหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น วิธีเรียนทางไกล ของนักเรียนที่จบการศึกษาภาคบังคับอำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี โดยรวมและรายด้าน

ข้อที่	ด้านแรงจูงใจในการเข้าเรียนต่อ	\bar{X}	S.D.	ความหมาย
1	ด้านการติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่น	3.43	0.57	ปานกลาง
2	ด้านการทำตามความคาดหวังของผู้อื่น	2.85	0.78	ปานกลาง
3	ด้านการประกอบอาชีพ	4.13	0.74	สูง
4	ด้านการหลีกเลี่ยงหนีจากสภาพที่เป็นอยู่	3.04	0.79	ปานกลาง
5	ด้านการนำความรู้ไปช่วยเหลือชุมชน	3.52	0.49	สูง
6	ด้านการเรียนเพื่อรู้	4.09	0.75	สูง
	รวม	3.51	0.51	สูง

จากตาราง 4 พบว่า แรงจูงใจในการเข้าเรียนต่อหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น วิธีเรียนทางไกล ของนักเรียนที่จบการศึกษาภาคบังคับ อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี รวมทุกด้านทั้ง 6 ด้าน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.51 ซึ่งอยู่ในระดับสูง และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับสูง 3 ด้าน คือ ด้านการประกอบอาชีพ ($\bar{X} = 4.13$) . และด้านการเรียนเพื่อรู้ ($\bar{X} = 4.09$) และด้านการนำความรู้ไปช่วยเหลือชุมชน ($\bar{X} = 3.52$) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง มี 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการหลีกเลี่ยงหนีจากสภาพที่เป็นอยู่ ($\bar{X} = 3.04$) และด้านการทำตามความคาดหวังของผู้อื่น ($\bar{X} = 2.85$) และด้านการติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่น ($\bar{X} = 3.43$)

ตาราง 5 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของแรงจูงใจในการเข้าเรียนต่อหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น วิธีเรียนทางไกล ของนักเรียนที่จบการศึกษาภาคบังคับอำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี เป็นรายชื่อ ด้านการติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่น

ข้อที่	ด้านและรายการของแรงจูงใจ	\bar{X}	S.D.	ความหมาย
	<u>ด้านการติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่น</u>			
1	ต้องการมีเพื่อนใหม่	.3.02	1.17	ปานกลาง
2	ต้องการรู้จักเพื่อนต่างเพศ	2.01	1.23	ต่ำ
3	ต้องการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับผู้อื่น	3.83	1.11	สูง
4	ต้องการให้คนอื่นรู้จักและยอมรับมากๆ	3.13	1.30	ปานกลาง
5	ต้องการปรับปรุงแก้ไขบุคลิกภาพของตนเอง	3.83	1.24	สูง
6	ต้องการมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคม	3.88	1.09	สูง
7	ต้องการรู้จักกับเพื่อนต่างอาชีพ	3.28	1.11	ปานกลาง
8	ต้องการเข้ามีส่วนร่วมกิจกรรมทางการศึกษา	4.16	1.01	สูง
9	ต้องการพัฒนาตนเองให้สูงขึ้น	4.57	0.92	สูงที่สุด
10	ต้องการรู้จักคนที่มีฐานะแตกต่างจากตนเอง	2.64	1.33	ปานกลาง
	รวม	3.43	0.57	ปานกลาง

จากตาราง 5 พบว่า แรงจูงใจในการเข้าเรียนต่อหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน สายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น วิธีเรียนทางไกล ของนักเรียนที่จบการศึกษาภาคบังคับ อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี ด้านการติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่น โดยรวมมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.43 ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับสูงสุด มี 1 ข้อ ได้แก่ ข้อที่ว่า ต้องการพัฒนาตนเองให้สูงขึ้น ($\bar{X} = 4.57$) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับสูง มี 4 ข้อ ได้แก่ ข้อที่ว่า ต้องการเข้ามีส่วนร่วมกิจกรรมทางการศึกษา ($\bar{X} = 4.16$) ต้องการมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคม ($\bar{X} = 3.88$) ต้องการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับผู้อื่น ($\bar{X} = 3.83$) และข้อที่ว่า ต้องการปรับปรุงแก้ไขบุคลิกภาพของตนเอง ($\bar{X} = 3.83$)

สำหรับข้อที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลางมี 4 ข้อเช่นเดียวกัน ได้แก่ข้อที่ว่า ต้องการรู้จักกับเพื่อนต่างอาชีพ ($\bar{X} = 3.28$) ต้องการให้คนอื่นรู้จักและยอมรับมากๆ ($\bar{X} = 3.13$) ต้องการมีเพื่อนใหม่ ($\bar{X} = 3.02$) และ ต้องการรู้จักคนที่มีฐานะแตกต่างจากตนเอง ($\bar{X} = 2.64$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับต่ำ มี 1 ข้อ ได้แก่ ต้องการรู้จักเพื่อนต่างเพศ ($\bar{X} = 2.01$)

ตาราง 6 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของแรงจูงใจในการเข้าเรียนต่อหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น วิธีเรียนทางไกล ของนักเรียนที่จบการศึกษาภาคบังคับอำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี เป็นรายข้อ ด้านการทำตามความคาดหวังของผู้อื่น

ข้อที่	ด้านและรายการของแรงจูงใจ	\bar{X}	S.D.	ความหมาย
	<u>ด้านการทำตามความคาดหวังของผู้อื่น</u>			
1	ได้รับการสนับสนุนจากบิดามารดา และสมาชิกในครอบครัวให้มาเรียน	4.01	1.25	สูง
2	หัวหน้าแนะนำให้มาเรียน	2.54	1.42	ปานกลาง
3	เพื่อนแนะนำให้มาเรียน	2.68	1.44	ปานกลาง
4	ได้รับคำแนะนำให้มาเรียนจากผู้ที่ประสบความสำเร็จในอาชีพ	3.22	1.34	ปานกลาง
5	ได้รับคำแนะนำจากอาจารย์แนะนำให้มาเรียน	3.39	1.37	ปานกลาง
6	เพื่อนร่วมอาชีพแนะนำให้มาเรียน	2.44	1.35	ต่ำ
7	เพื่อนบ้านแนะนำให้มาเรียน	2.35	1.38	ต่ำ
8	ผู้นำในชุมชนที่อาศัยอยู่แนะนำให้มาเรียน	2.69	1.59	ปานกลาง
9	ได้รับการประชาสัมพันธ์จากโรงเรียนการศึกษานอกโรงเรียน	3.41	1.43	ปานกลาง
10	สมาคม มูลนิธิให้ทุนมาเรียน	1.78	1.25	ต่ำ
	รวม	2.85	0.79	ปานกลาง

จากตาราง 6 พบว่า แรงจูงใจในการเข้าเรียนต่อหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน สายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น วิธีเรียนทางไกล ของนักเรียนที่จบการศึกษาภาคบังคับ อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี ด้านการทำตามความคาดหวังของผู้อื่น โดยรวมมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.85 ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับสูงมีเพียงข้อเดียว คือข้อที่ว่า ได้รับการสนับสนุนจากบิดามารดาและสมาชิกในครอบครัวให้มาเรียน ($\bar{X} = 4.01$)

สำหรับข้อที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลางมี 6 ข้อ ได้รับการประชาสัมพันธ์จากโรงเรียนการศึกษานอกโรงเรียน ($\bar{X} = 3.41$) ได้รับคำแนะนำจากอาจารย์แนะแนวให้มาเรียน ($\bar{X} = 3.39$) ข้อที่ว่า ได้รับการคำแนะนำจากอาจารย์แนะแนวให้เรียน ($\bar{X} = 3.39$) ได้รับการแนะนำให้มาเรียนจากผู้ที่ประสบความสำเร็จในอาชีพ ($\bar{X} = 3.22$) ผู้นำในชุมชนที่อาศัยอยู่แนะนำให้มาเรียน ($\bar{X} = 2.69$) เพื่อนแนะนำให้มาเรียน ($\bar{X} = 2.68$)

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับต่ำ มี 3 ข้อ ได้แก่ ข้อที่ว่า เพื่อนร่วมอาชีพแนะนำให้มาเรียน ($\bar{X} = 2.44$) เพื่อนบ้านแนะนำให้มาเรียน ($\bar{X} = 2.35$) และสมาคม มูลนิธิให้ทุนมาเรียน ($\bar{X} = 1.78$)

ตาราง 7 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของแรงจูงใจในการเข้าเรียนต่อหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น วิธีเรียนทางไกล ของนักเรียนที่จบการศึกษาภาคบังคับอำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี เป็นรายข้อ ด้านการทำตามความคาดหวังของผู้อื่น

ข้อที่	ด้านและรายการของแรงจูงใจ	\bar{X}	S.D.	ความหมาย
	ด้านการประกอบอาชีพ			
1	เพื่อนำความรู้ไปประกอบอาชีพหลักในอนาคต	4.38	1.10	สูง
2	เพื่อจะเปลี่ยนงานใหม่ให้ดีขึ้น	4.08	1.25	สูง
3	เพื่อจะได้เลื่อนตำแหน่งงานให้สูงขึ้น	3.78	1.28	สูง
4	เพื่อนำความรู้ไปใช้ในการทำงานให้ดีมีประสิทธิภาพ	4.33	1.07	สูง
5	เพื่อนำความรู้ไปประกอบอาชีพเสริม	4.05	1.07	สูง
6	เพื่อนำความรู้ไปถ่ายทอดให้ผู้ร่วมงานได้รู้	3.48	1.12	ปานกลาง
7	เพื่อนำวุฒิทางการศึกษาไปสมัครงาน	4.34	1.10	สูง
8	เพื่อนำวุฒิทางการศึกษาเป็นพื้นฐานในการศึกษาต่อให้สูงขึ้น	4.25	1.11	สูง
9	เพื่อนำความรู้ไปพัฒนาตนเองให้มีคุณภาพสูงขึ้นด้านอาชีพ	4.43	0.88	สูง
10	ต้องการความรู้เป็นอาชีพเลี้ยงตัวเองและครอบครัวได้	4.15	1.35	สูง
	รวม	4.13	0.75	สูง

จากตาราง 7 พบว่า แรงจูงใจในการเข้าเรียนต่อหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน สายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น วิธีเรียนทางไกล ของนักเรียนที่จบการศึกษาภาคบังคับ อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี ด้านการประกอบอาชีพ โดยรวมมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.13 ซึ่งอยู่ในระดับสูง

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับสูง มีถึง 9 ข้อ เรียงตามลำดับได้ดังนี้ ข้อที่ว่า เพื่อนำความรู้ไปพัฒนาตนเองให้มีคุณภาพสูงขึ้นด้านอาชีพ ($\bar{X} = 4.43$) เพื่อนำความรู้ไปประกอบอาชีพหลักในอนาคต ($\bar{X} = 4.38$) เพื่อนำวุฒิทางการศึกษาไปสมัครงาน ($\bar{X} = 4.34$) เพื่อนำความรู้ไปใช้ในการทำงานให้ดีขึ้นมีประสิทธิภาพ ($\bar{X} = 4.33$) เพื่อนำวุฒิทางการศึกษาไปเป็นพื้นฐานในการศึกษาต่อให้สูงขึ้น ($\bar{X} = 4.25$) ต้องการความรู้เป็นอาชีพเลี้ยงตัวเองและครอบครัวได้ ($\bar{X} = 4.15$) เพื่อจะได้เปลี่ยนงานใหม่ให้ดีขึ้น ($\bar{X} = 4.08$) เพื่อนำความรู้ไปประกอบอาชีพเสริม ($\bar{X} = 4.05$) เพื่อจะได้เลื่อนตำแหน่งงานให้สูงขึ้น ($\bar{X} = 3.78$)

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ข้อที่ว่า เพื่อนำความรู้ไปถ่ายทอดให้ผู้อื่นงานได้รู้ ($\bar{X} = 3.48$)

ตาราง 8 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของแรงจูงใจในการเข้าเรียนต่อหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น วิธีเรียนทางไกล ของนักเรียนที่จบการศึกษาภาคบังคับอำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี เป็นรายข้อ ด้านการหลีกเลี่ยงจากสภาพที่เป็นอยู่

ข้อที่	ด้านและรายการของแรงจูงใจ	\bar{X}	S.D.	ความหมาย
	ด้านการหลีกเลี่ยงจากสภาพที่เป็นอยู่			
1	เพื่อต้องการหลีกเลี่ยงปัญหาบางอย่างจากที่บ้าน	2.30	1.52	ต่ำ
2	เพื่อต้องการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์	3.78	1.32	สูง
3	เพื่อหลีกเลี่ยงความจำเจในชีวิตประจำวันที่ทำอยู่	2.82	1.49	ปานกลาง
4	เพื่อหลีกเลี่ยงปัญหาบางอย่างจากที่ทำงาน	2.38	1.40	ต่ำ
5	เพื่อเปลี่ยนบรรยากาศและคลายเครียด	2.96	1.40	ปานกลาง
6	เพื่อผ่อนคลายงานในภาระหน้าที่ปัจจุบัน	2.94	1.39	ปานกลาง
	รวม	2.86	1.42	ปานกลาง

จากตาราง 8 พบว่า แรงจูงใจในการเข้าเรียนต่อหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน สายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น วิธีเรียนทางไกล ของนักเรียนที่จบการศึกษาภาคบังคับ อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี ด้านการหลีกเลี่ยงจากสภาพที่เป็นอยู่ โดยรวมมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.86 ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับสูง มีเพียงข้อเดียวคือ ข้อที่ว่า เพื่อต้องการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ ($\bar{X} = 3.78$) สำหรับข้อที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลางมี 3 ข้อ ได้แก่ข้อที่ว่า เพื่อเปลี่ยนบรรยากาศและคลายเครียด ($\bar{X} = 2.96$) เพื่อผ่อนคลายงานในภาระหน้าที่ปัจจุบัน ($\bar{X} = 2.94$) เพื่อหลีกเลี่ยงความจำเจในชีวิตประจำวันที่ทำอยู่ ($\bar{X} = 2.82$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับต่ำ มี 2 ข้อ ได้แก่ข้อที่ว่า เพื่อหลีกเลี่ยงปัญหาบางอย่างจากที่ทำงาน ($\bar{X} = 2.38$) เพื่อต้องการหลีกเลี่ยงปัญหาบางอย่างจากที่บ้าน ($\bar{X} = 2.30$)

ตาราง 9 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของแรงจูงใจในการเข้าเรียนต่อหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น วิธีเรียนทางไกล ของนักเรียนที่จบการศึกษาภาคบังคับอำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี เป็นรายข้อ ด้านการนำความรู้ไปช่วยเหลือชุมชน

ข้อที่	ด้านและรายการของแรงจูงใจ	\bar{X}	S.D.	ความหมาย
	ด้านการนำความรู้ไปช่วยเหลือชุมชน			
1	เพื่อนำความรู้ไปเป็นอาสาสมัครช่วยเหลือชุมชนที่อาศัยอยู่	3.10	1.19	ปานกลาง
2	เพื่อนำความรู้ไปถ่ายทอดให้เด็กและเยาวชนในชุมชน	3.30	1.27	ปานกลาง
3	เพื่อนำความรู้ไปใช้ในการแก้ไขปัญหาของชุมชน	3.25	1.21	ปานกลาง
4	เพื่อนำความรู้ไปแนะแนวการศึกษาแก่ผู้อื่นในชุมชน	3.18	1.27	ปานกลาง
5	เพื่อนำความรู้ที่มีไปถ่ายทอดให้แก่ผู้ที่ด้อยโอกาส เช่น ผู้พิการในชุมชน	3.43	1.27	ปานกลาง
	รวม	3.25	1.42	ปานกลาง

จากตาราง 9 พบว่า แรงจูงใจในการเข้าเรียนต่อหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน สายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น วิธีเรียนทางไกล ของนักเรียนที่จบการศึกษาภาคบังคับ อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี ด้านการนำความรู้ไปช่วยเหลือชุมชน โดยรวมมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.25 ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในปานกลางทั้งหมด เรียงตามลำดับดังนี้ ข้อที่ว่า เพื่อนำความรู้ที่มีไปถ่ายทอดให้แก่ผู้ที่ด้อยโอกาส เช่น ผู้พิการในชุมชน

($\bar{X} = 3.43$) เพื่อนำความรู้ไปถ่ายทอดให้เด็กและเยาวชนในชุมชน ($\bar{X} = 3.30$) เพื่อนำความรู้ไปใช้ในการแก้ไขปัญหาของชุมชน ($\bar{X} = 3.25$) เพื่อนำความรู้ไปแนะแนวการศึกษาแก่ผู้อื่นในชุมชน ($\bar{X} = 3.18$) เพื่อนำความรู้ไปเป็นอาสาสมัครช่วยเหลือชุมชนที่อาศัยอยู่ ($\bar{X} = 3.10$)

ตาราง 10 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของแรงจูงใจในการเข้าเรียนต่อหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น วิธีเรียนทางไกล ของนักเรียนที่จบการศึกษาภาคบังคับอำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี เป็นรายข้อ ด้านการเรียนเพื่อรู้

ข้อที่	ด้านและรายการของแรงจูงใจ	\bar{X}	S.D.	ความหมาย
	ด้านการเรียนเพื่อรู้			
1	เพื่อนำความรู้ไปจัดกิจกรรมที่สำคัญในชุมชน เช่น กิจกรรมทางวัฒนธรรมและศาสนา	3.40	1.28	ปานกลาง
2	ต้องการมีความรู้เพิ่มเติม	4.59	0.91	สูงที่สุด
3	ต้องการนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวัน	4.30	1.05	สูง
4	ต้องการมีความรู้ใหม่ๆ ไปใช้ในชีวิตประจำวัน	4.30	1.02	สูง
5	มีความสนใจในหลักสูตรนี้	3.98	1.09	สูง
6	เพื่อให้มีความสุขใจที่ได้รับความรู้	3.85	1.14	สูง
7	ต้องการได้ชื่อว่าเป็นผู้รักความก้าวหน้าไม่หยุดยั้ง	3.77	1.27	สูง
8	เพื่อความภูมิใจในตัวเอง	4.31	1.04	สูง
9	เพื่อต้องการใช้ความสามารถที่มีอยู่ในตัวให้มากยิ่งขึ้น	4.34	1.01	สูง
	รวม	4.09	0.75	สูง

จากตาราง 10 พบว่า แรงจูงใจในการเข้าเรียนต่อหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน สายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น วิธีเรียนทางไกล ของนักเรียนที่จบการศึกษาภาคบังคับ อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี ด้านการเรียนเพื่อรู้ โดยรวมมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.09 ซึ่งอยู่ในระดับสูง

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับสูงที่สุดมี 1 ข้อ ได้แก่ข้อที่ว่า ต้องการมีความรู้เพิ่มเติม ($\bar{X} = 4.59$) อยู่ในระดับสูง 7 ข้อ ดังนี้ ข้อที่ว่า เพื่อต้องการใช้ความสามารถที่มีอยู่ในตัวให้มากยิ่งขึ้น ($\bar{X} = 4.34$) เพื่อความภูมิใจในตัวเอง ($\bar{X} = 4.31$) ต้องการนำ

ความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวัน ($\bar{X} = 4.30$) ต้องการมีความรู้ใหม่ๆ ไปใช้ในชีวิตประจำวัน ($\bar{X} = 4.30$) มีความสนใจในหลักสูตรนี้ ($\bar{X} = 3.98$) เพื่อให้มีความสุขที่ได้รับความรู้ ($\bar{X} = 3.85$) ต้องการได้ชื่อว่าเป็นผู้รักความก้าวหน้าไม่หยุดยั้ง ($\bar{X} = 3.77$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง มี 1 ข้อ ได้แก่ข้อที่ว่า เพื่อนำความรู้ไปจัดกิจกรรมที่สำคัญในชุมชน เช่น กิจกรรมทางวัฒนธรรมและศาสนา ($\bar{X} = 3.40$)

ตอนที่ 3 ผลการทดสอบสมมติฐาน 5 ข้อ จำแนกตามตัวแปรด้านเพศ อายุ สถานภาพการสมรส การศึกษา รายได้ และอาชีพ

การทดสอบสมมติฐานตามตัวแปรแต่ละด้าน มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

3.1 สมมติฐานข้อที่ 1 ที่ว่า “นักเรียนที่จบการศึกษาภาคบังคับที่เข้าเรียนต่อหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน สายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น วิธีเรียนทางไกล ที่มีเพศต่างกัน มีแรงจูงใจในการเข้าเรียนต่อ 6 ด้านต่างกัน” ผลการทดสอบความแตกต่าง ปรากฏดังตาราง 11 ต่อไปนี้

ตาราง 11 การทดสอบความแตกต่างของระดับแรงจูงใจในการเข้าเรียนต่อหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น วิธีเรียนทางไกล ของนักเรียนที่จบการศึกษาภาคบังคับอำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี จำแนกตามเพศ

ข้อที่	ด้านแรงจูงใจในการเข้าเรียนต่อ	ชาย N=41		หญิง N=79		t
		\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
1	ด้านการติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่น	3.36	0.54	3.47	0.59	-0.99
2	ด้านการทำตามความคาดหวังของผู้อื่น	2.85	0.71	2.85	0.83	0.02
3	ด้านการประกอบอาชีพ	4.05	0.80	4.17	0.71	-0.80
4	ด้านการหลีกเลี่ยงจากสภาพที่เป็นอยู่	2.84	0.67	3.14	0.84	-2.13*
5	ด้านการนำความรู้ไปช่วยเหลือชุมชน	3.02	1.05	3.06	1.03	-1.67*
6	ด้านการเรียนเพื่อรู้	4.02	0.86	4.13	0.69	-0.69
	รวมทั้ง 6 ด้าน	3.42	0.72	3.55	0.73	-0.82

* มีความสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 11 พบว่า ระดับแรงจูงใจในการเข้าเรียนต่อหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น วิธีเรียนทางไกล ของนักเรียนที่จบการศึกษาภาคบังคับอำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี ที่มีเพศต่างกัน โดยรวม ทั้งสองกลุ่มมีแรงจูงใจในการเข้าเรียนไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ในข้อที่ 1 เมื่อ

พิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า เพศของนักเรียนกับแรงจูงใจในการเข้าเรียนด้านการหลีกเลี่ยงจากสภาพที่เป็นอยู่ และด้านการนำความรู้ไปช่วยเหลือชุมชน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยที่เพศหญิงมีแรงจูงใจสูงกว่าเพศชาย

3.2 สมมติฐานข้อ 2 ที่ว่า “นักเรียนที่จบการศึกษาภาคบังคับที่เข้าเรียนต่อหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน สายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น วิธีเรียนทางไกล ที่มีอายุต่างกัน มีแรงจูงใจในการเข้าเรียนต่อ 6 ด้านต่างกัน” ผลการทดสอบความแตกต่าง ปรากฏตามตาราง 12 ดังนี้

ตาราง 12 การทดสอบความแตกต่างของระดับแรงจูงใจในการเข้าเรียนต่อหลักสูตรการศึกษา
นอกโรงเรียนสายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น วิธีเรียนทางไกล ของนักเรียนที่
จบการศึกษาภาคบังคับอำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี จำแนกตามอายุ

ด้านของแรงจูงใจ	แหล่งความแปรปรวน	Df	SS	MS	F
1. ด้านการติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่น	ระหว่างกลุ่ม	2	0.293	0.146	0.443
	ภายในกลุ่ม	117	38.634	0.330	
	รวม	119	38.927		
2. ด้านการทำตามความคาดหวัง ของผู้อื่น	ระหว่างกลุ่ม	2	0.653	0.326	0.523
	ภายในกลุ่ม	117	73.027	0.624	
	รวม	119	73.680		
3. ด้านการประกอบอาชีพ	ระหว่างกลุ่ม	2	0.471	0.236	0.421
	ภายในกลุ่ม	117	65.568	0.560	
	รวม	119	66.039		
4. ด้านการหลีกเลี่ยงจากสภาพที่ เป็นอยู่	ระหว่างกลุ่ม	2	1.360	0.680	1.069
	ภายในกลุ่ม	117	74.436	0.636	
	รวม	119	75.796		
5. ด้านการนำความรู้ไปช่วยเหลือ ชุมชน	ระหว่างกลุ่ม	2	5.564	2.78	2.590
	ภายในกลุ่ม	117	125.256	1.07	
	รวม	119	130.82		
6 ด้านการเรียนเพื่อรู้	ระหว่างกลุ่ม	2	0.704	0.352	0.617
	ภายในกลุ่ม	117	66.736	0.570	
	รวม	119	67.440		
รวมทั้ง 6 ด้าน	ระหว่างกลุ่ม	2	0.197	9.86	0.367
	ภายในกลุ่ม	117	31.475	0.269	
	รวม	119	31.672		

จากตาราง 12 ผลการวิจัย ไม่พบความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติของระดับ
แรงจูงใจในการเข้าเรียนต่อหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

วิธีเรียนทางไกล ของนักเรียนที่จบการศึกษาภาคบังคับอำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี ที่มีอายุต่างกัน ทั้งโดยรวมและรายด้าน จึงไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

3.3 สมมติฐานข้อ 3 ที่ว่า “นักเรียนที่จบการศึกษาภาคบังคับที่เข้าเรียนต่อหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน สายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น วิธีเรียนทางไกล ที่มีสถานภาพสมรสต่างกัน มีแรงจูงใจในการเข้าเรียนต่อ 6 ด้านต่างกัน” ผลการทดสอบความแตกต่าง ปรากฏตามตาราง 13 ดังนี้

ตาราง 13 การทดสอบความแตกต่างของระดับแรงจูงใจในการเข้าเรียนต่อหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น วิธีเรียนทางไกล ของนักเรียนที่จบการศึกษาภาคบังคับอำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี จำแนกตามสถานภาพสมรส

ด้านของแรงจูงใจ	แหล่งความแปรปรวน	Df	SS	MS	F
1. ด้านการติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่น	ระหว่างกลุ่ม	2	3.253	1.626	0.049
	ภายในกลุ่ม	117	38.894	0.332	
	รวม	119	38.927		
2. ด้านการทำตามความคาดหวังของผู้อื่น	ระหว่างกลุ่ม	2	1.066	0.533	0.858
	ภายในกลุ่ม	117	72.614	0.621	
	รวม	119	73.680		
3. ด้านการประกอบอาชีพ	ระหว่างกลุ่ม	2	3.860	1.930	3.631*
	ภายในกลุ่ม	117	62.180	0.531	
	รวม	119	66.039		
4. ด้านการหลีกเลี่ยงจากสภาพที่เป็นอยู่	ระหว่างกลุ่ม	2	1.679	0.885	1.325
	ภายในกลุ่ม	117	74.117	0.635	
	รวม	119	75.796		
5. ด้านการนำความรู้ไปช่วยเหลือชุมชน	ระหว่างกลุ่ม	2	3.409	1.704	1.565
	ภายในกลุ่ม	117	127.411	1.089	
	รวม	119	130.820		
6 ด้านการเรียนเพื่อรู้	ระหว่างกลุ่ม	2	4.465	2.232	4.147*
	ภายในกลุ่ม	117	62.976	0.538	
	รวม	119	67.440		
รวมทั้ง 6 ด้าน	ระหว่างกลุ่ม	2	1.063	0.532	2.032
	ภายในกลุ่ม	117	30.609	0.262	
	รวม	119	31.672		

* มีความสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 13 พบความแตกต่างกันอย่างไรไม่มีนัยสำคัญทางสถิติของระดับแรงจูงใจในการเข้าเรียนต่อหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น วิธีเรียนทาง

ไกล ของนักเรียนที่จบการศึกษาภาคบังคับอำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี ที่มีสถานภาพสมรสต่างกัน โดยรวม แต่เมื่อพิจารณารายด้าน พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ของระดับแรงจูงใจ ด้านการประกอบอาชีพ และด้านการเรียนเพื่อรู้ นอกนั้น พบความแตกต่างอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ในด้านที่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 ผู้วิจัยได้นำมาทดสอบเป็นรายคู่ ด้วยวิธีของ Scheffe's test แสดงดังตาราง 14 ต่อไปนี้

ตาราง 14 การทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ของระดับแรงจูงใจในการเข้าเรียนต่อหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น วิธีเรียนทางไกล ของนักเรียนที่จบการศึกษาภาคบังคับ อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี ด้านการประกอบอาชีพ จำแนกตามสถานภาพสมรส

สถานภาพสมรส		ผลการทดสอบความแตกต่าง		
		อื่นๆ	โสด	สมรส
	ค่าเฉลี่ย	2.75	4.14	4.15
อื่นๆ	2.75		1.39*	1.40*
สมรส	4.14			0.01
โสด	4.15			

* มีความสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากการทดสอบเป็นรายคู่ พบว่า แรงจูงใจในการเข้าเรียนทั้งในด้านการประกอบอาชีพ ของนักเรียนที่มีสถานภาพสมรสที่เป็นโสดและสมรสแล้ว สูงกว่านักเรียนที่มีสถานภาพอื่นๆ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่ระหว่างกลุ่มนักเรียนที่เป็นโสดและสมรสแล้ว ไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 15 การทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ของระดับแรงจูงใจในการเข้าเรียนต่อหลักสูตร การศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น วิธีเรียนทางไกล ของ นักเรียนที่จบการศึกษาภาคบังคับ อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี ด้านการเรียน เพื่อรู้ จำแนกตามสถานภาพสมรส

สถานภาพสมรส		ผลการทดสอบความแตกต่าง		
		อื่นๆ	โสด	สมรส
	ค่าเฉลี่ย	2.67	4.07	4.17
อื่นๆ	2.67		0.40*	1.40 *
โสด	4.07			0.10
สมรส	4.17			

* มีความสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ส่วนการทดสอบเป็นรายคู่ด้านการเรียนเพื่อรู้ พบผลเช่นเดียวกัน คือ แรงจูงใจในการเข้าเรียนทั้งในด้านการประกอบอาชีพ ของนักเรียนที่มีสถานภาพสมรสที่สมรสแล้วและเป็นโสด สูงกว่านักเรียนที่มีสถานภาพสมรสอื่นๆ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่ระหว่างกลุ่มนักเรียนที่เป็นโสดและสมรสแล้ว ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

3.4 สมมติฐานข้อ 4 ที่ว่า “นักเรียนที่จบการศึกษาภาคบังคับที่เข้าเรียนต่อหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน สายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น วิธีเรียนทางไกล ที่มีรายได้ต่างกัน มีแรงจูงใจในการเข้าเรียนต่อ 6 ด้านต่างกัน” ผลการทดสอบความแตกต่าง ปรากฏตามตาราง 16 ดังนี้

ตาราง 16 การทดสอบความแตกต่างของระดับแรงจูงใจในการเข้าเรียนต่อหลักสูตรการศึกษา
นอกโรงเรียนสายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น วิธีเรียนทางไกล ของนักเรียนที่
จบการศึกษาภาคบังคับอำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี จำแนกตามรายได้

ด้านของแรงจูงใจ	แหล่งความแปรปรวน	Df	SS	MS	F
1. ด้านการติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่น	ระหว่างกลุ่ม	2	1.303	0.434	1.339
	ภายในกลุ่ม	117	37.624	0.324	
	รวม	119	38.927		
2. ด้านการทำตามความคาดหวัง ของผู้อื่น	ระหว่างกลุ่ม	2	.952	0.317	0.506
	ภายในกลุ่ม	117	72.728	0.627	
	รวม	119	73.680		
3. ด้านการประกอบอาชีพ	ระหว่างกลุ่ม	2	1.455	0.485	0.871
	ภายในกลุ่ม	117	64.584	0.557	
	รวม	119	66.039		
4. ด้านการหลีกเลี่ยงหนีจากสภาพที่ เป็นอยู่	ระหว่างกลุ่ม	2	4.119	1.373	2.222
	ภายในกลุ่ม	117	71.677	0.618	
	รวม	119	75.796		
5. การนำความรู้ไปช่วยเหลือ ชุมชน	ระหว่างกลุ่ม	2	3.972	1.324	1.211
	ภายในกลุ่ม	117	126.848	1.094	
	รวม	119	130.82		
6 ด้านการเรียนเพื่อรู้	ระหว่างกลุ่ม	2	2.687	0.896	1.605
	ภายในกลุ่ม	117	64.753	0.558	
	รวม	119	67.440		
รวมทั้ง 6 ด้าน	ระหว่างกลุ่ม	2	1.259	0.420	1.601
	ภายในกลุ่ม	117	30.413	0.262	
	รวม	119	31.672		

จากตาราง 16 พบความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติของระดับแรงจูงใจใน
การเข้าเรียนต่อหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น วิธีเรียนทาง

ไกล ของนักเรียนที่จบการศึกษาภาคบังคับอำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี ที่มีรายได้ต่างกัน ทั้ง โดยรวมและรายด้าน จึงไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

3.5 สมมติฐานข้อ 5 ที่ว่า “นักเรียนที่จบการศึกษาภาคบังคับที่เข้าเรียนต่อหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน สายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น วิธีเรียนทางไกล ที่มีอาชีพต่างกัน มีแรงจูงใจในการเข้าเรียนต่อ 6 ด้านต่างกัน” ผลการทดสอบความแตกต่าง ปรากฏตามตาราง 17 ดังนี้

ตาราง 17 การทดสอบความแตกต่างของระดับแรงจูงใจในการเข้าเรียนต่อหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น วิธีเรียนทางไกล ของนักเรียนที่จบการศึกษาภาคบังคับอำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี จำแนกตามอาชีพ

ด้านของแรงจูงใจ	แหล่งความแปรปรวน	Df	SS	MS	F
1. ด้านการติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่น	ระหว่างกลุ่ม	2	6.764	2.255	.067
	ภายในกลุ่ม	117	38.859	.335	
	รวม	119	38.927		
2. ด้านการทำตามความคาดหวังของผู้อื่น	ระหว่างกลุ่ม	2	0.406	0.135	0.214
	ภายในกลุ่ม	117	73.274	0.632	
	รวม	119	73.680		
3. ด้านการประกอบอาชีพ	ระหว่างกลุ่ม	2	0.553	0.184	0.326
	ภายในกลุ่ม	117	65.486	0.565	
	รวม	119	66.039		
4. ด้านการหลีกเลี่ยงหนีจากสภาพที่เป็นอยู่	ระหว่างกลุ่ม	2	0.442	0.147	0.227
	ภายในกลุ่ม	117	75.354	0.650	
	รวม	119	75.796		
5. ด้านการนำความรู้ไปช่วยเหลือชุมชน	ระหว่างกลุ่ม	2	0.885	0.178	0.626
	ภายในกลุ่ม	117	67.424	0.215	
	รวม	119	61.040		
6 ด้านการเรียนเพื่อรู้	ระหว่างกลุ่ม	2	1.326	0.442	0.775
	ภายในกลุ่ม	117	66.115	0.570	
	รวม	119	67.440		
รวมทั้ง 6 ด้าน	ระหว่างกลุ่ม	2	2.446	8.152	0.030
	ภายในกลุ่ม	117	31.648	0.273	
	รวม	119	31.672		

จากตาราง 17 พบความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติของระดับแรงจูงใจในการเข้าเรียนต่อหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น วิธีเรียนทาง

ไกล ของนักเรียนที่จบการศึกษาภาคบังคับอำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี ที่มีอาชีพต่างกัน ทั้ง
โดยรวมและรายด้าน จึงไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

บทที่ 5

สรุป อภิปราย และข้อเสนอแนะ

สรุป

การวิจัยเรื่อง “แรงจูงใจในการเข้าเรียนต่อหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น วิธีเรียนทางไกล ของนักเรียนที่จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี” เป็นการวิจัยเชิงสำรวจที่ศึกษากับกลุ่มตัวอย่างที่จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น หลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน ของศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียน อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี มีการศึกษาค้นคว้าในประเด็นดังต่อไปนี้

ความมุ่งหมายของการวิจัย

สำหรับการวิจัย ครั้งนี้ ผู้วิจัยมีความมุ่งหมาย 2 ประการ ดังนี้

1. เพื่อศึกษาแรงจูงใจในการเข้าเรียนต่อของ นักศึกษาในหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน สายสามัญระดับมัธยมศึกษาตอนต้น วิธีเรียนทางไกล ในอำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี
2. เพื่อศึกษาความแตกต่างของแรงจูงใจ ในการเข้าเรียนต่อในหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน สายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น วิธีเรียนทางไกล ของนักเรียนที่จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในอำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี จำแนกตามตัวแปรด้านเพศ อายุ สถานภาพการสมรส รายได้ อาชีพ

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้การวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น วิธีเรียนทางไกล ที่ลงทะเบียนกับศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนอำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2541 จำนวน 1,375 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย (Simple Random Sampling) จากประชากรข้างต้น ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 120 คน

3. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้เพื่อเก็บข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่แบบสอบถามเกี่ยวกับแรงจูงใจในการเข้าเรียนต่อหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น วิธีเรียนทางไกล ของนักเรียนที่จบการศึกษาภาคบังคับในอำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี แบ่งเป็น 2 ตอน

ตอนที่ 1 เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับลักษณะส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพของการสมรส รายได้ต่อเดือน อาชีพ

ตอนที่ 2 เป็นข้อความเพื่อวัดแรงจูงใจในการเข้าเรียนต่อหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น วิธีเรียนทางไกลของนักเรียนที่จบการศึกษาภาคบังคับในอำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรีทั้งหมด 6 ด้าน คือ

1. ด้านการติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่น
2. ด้านการทำตามความคาดหวังของผู้อื่น
3. ด้านการประกอบอาชีพ
4. ด้านการหนีจากสภาพที่เป็นอยู่
5. ด้านการนำความรู้ไปช่วยเหลือชุมชน
6. ด้านการเรียนเพื่อรู้

5. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยตนเอง โดยขอความร่วมมือจากหัวหน้าศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนอำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี เพื่อขอเก็บข้อมูลจากสถานที่พบกลุ่ม ทั้ง 3 แห่ง คือ สถานที่พบกลุ่มโรงเรียนวัดบ่อ สถานที่พบกลุ่มโรงเรียนคลองเกลือ สถานที่พบกลุ่มโรงเรียนปากเกร็ด โดยได้นัดหมายกับครูประจำกลุ่มของสถานที่พบกลุ่มแต่ละแห่ง เพื่อเก็บข้อมูลโดยวิธีใช้แบบวัดแจกให้นักศึกษาแต่ละคนเพื่อตอบ และส่งกลับคืนในวันเดียวกัน หลังจากนั้นจึงนำแบบวัดแต่ละฉบับที่ได้รับมาตรวจสอบความสมบูรณ์ ในการคัดเลือกเอาเฉพาะฉบับที่มีความสมบูรณ์มาทำการวิเคราะห์ข้อมูล

6. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามมาทำการวิเคราะห์ โดยในแบบวัดตอนที่ 1 ซึ่งเป็นข้อมูลส่วนตัวของผู้วิจัยนำมาวิเคราะห์โดยการหาค่าความถี่และค่าร้อยละ สำหรับในตอนที่ 2 ผู้วิจัยนำมาวิเคราะห์เพื่อหาแรงจูงใจในการเข้าเรียนต่อของนักศึกษาโดยรวมและรายข้อ รายด้าน โดยหาค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม โดยใช้ค่าคะแนนที (t-test) และเปรียบเทียบความแตกต่างค่าคะแนนเฉลี่ยกลุ่มตัวอย่างมากกว่า 3 กลุ่ม ใช้การทดสอบค่าเอฟ-เทสต์ (F-test) และหากพบความแตกต่าง ก็ได้ทำการวิเคราะห์ต่อไป โดยการทดสอบเป็นรายคู่ตามวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe test)

ผลการศึกษาค้นคว้า

จากการวิเคราะห์ข้อมูล มีผลพอสรุปได้ดังนี้

1. ด้านข้อมูลส่วนตัวของกลุ่มประชากร

เมื่อจำแนกกลุ่มตัวอย่างตามตัวแปรเพศ พบว่า จากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 120 คน แบ่งเป็นเพศชาย จำนวน 41 คน คิดเป็นร้อยละ 34.2 เพศหญิงจำนวน 79 คน ร้อยละ 65.8 ในด้านอายุ กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุต่ำกว่า 18 ปี จำนวน 57 คน หรือร้อยละ 47.5 รองลงมาอายุ 18 - 25 ปี มีจำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 31.7 ที่เหลือมีอายุ 26 ปีขึ้นไป จำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 20.8

ด้านสถานภาพการสมรส เป็นโสด จำนวน 99 คน คิดเป็นร้อยละ 82.5 สมรส จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 15.8 และอื่นๆ (หย่า, หม้าย, แยกกันอยู่) มีเพียง 2 คน คิดเป็นร้อยละ 1.7 ในส่วนของรายได้ต่อเดือน กลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้น้อยกว่า 3,000 บาท จำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 27.5 รายได้ 3,000-5,000 บาท จำนวน 58 คน คิดเป็นร้อยละ 48.3 รายได้สูงกว่า 5,000 บาท จำนวน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 22.5 และอื่นๆ จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 1.7 ในด้านอาชีพ อาชีพค้าขาย (เป็นเจ้าของกิจการ ค้าขายอิสระ ตัวแทนจำหน่าย เป็นต้น) จำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 20.0 อาชีพ รับจ้าง (พนักงานรับจ้างเป็นรายวัน งานเหมา ทำงานบริการต่างๆ เป็นต้น) จำนวน 66 คน คิดเป็นร้อยละ 55.0 อาชีพรับจ้างทำงานการเกษตร (ทำสวน ทำนา ไร่ ปลุกพืชผัก ผลไม้ ดอกไม้ เป็นต้น) จำนวน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 22.5 อาชีพอื่นๆ จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 2.5

2. แรงจูงใจในการเข้าเรียนของกลุ่มตัวอย่าง

2.1 แรงจูงใจในการเข้าเรียนต่อหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน สายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น วิธีเรียนทางไกล ของนักเรียนที่จบการศึกษากลับกับ อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี รวมทุกด้านทั้ง 6 ด้าน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.51 ซึ่งอยู่ในระดับสูง และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับสูง 3 ด้าน คือ ด้านการประกอบอาชีพ ($\bar{X} = 3.13$) และด้านการเรียนเพื่อรู้ ($\bar{X} = 4.09$) และด้านการนำความรู้ไปช่วยเหลือชุมชน ($\bar{X} = 3.52$) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง มี 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการหลีกเลี่ยงจากสภาพที่เป็นอยู่ ($\bar{X} = 3.04$) และด้านการทำตามความคาดหวังของผู้อื่น ($\bar{X} = 2.85$) และด้านการติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่น ($\bar{X} = 3.43$)

2.2 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ มีผลการวิเคราะห์สรุปได้ดังนี้

2.2.1 แรงจูงใจในการเข้าเรียนต่อ ด้านการติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่น

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับสูงสุด มี 1 ข้อ ได้แก่ข้อที่ว่า ต้องการพัฒนาตนเองให้สูงขึ้น ($\bar{X} = 4.57$) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับสูง มี 4 ข้อ ได้แก่ข้อที่ว่า ต้องการเข้ามีส่วนร่วมกิจกรรมทางการศึกษา ($\bar{X} = 4.16$) ต้องการมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคม ($\bar{X} = 3.88$) ต้องการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับผู้อื่น ($\bar{X} = 3.83$) และข้อที่ว่า ต้องการปรับปรุงแก้ไขบุคลิกภาพของตนเอง ($\bar{X} = 3.83$) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลางมี 4 ข้อเช่นเดียวกัน ได้แก่ข้อที่ว่า ต้องการรู้จักกับเพื่อนต่างอาชีพ ($\bar{X} = 3.28$) ต้องการให้คนอื่นรู้จักและยอมรับมากๆ ($\bar{X} = 3.13$) ต้องการมีเพื่อนใหม่ ($\bar{X} = 3.02$) และ ต้องการรู้จักคนที่มีฐานะแตกต่างจากตนเอง ($\bar{X} = 2.64$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับต่ำ มี 1 ข้อ ได้แก่ ต้องการรู้จักเพื่อนต่างเพศ ($\bar{X} = 2.01$)

2.2.2 แรงจูงใจในการเข้าเรียนต่อ ด้านการทำตามความคาดหวังของผู้อื่น

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับสูงมีเพียงข้อเดียว คือข้อที่ว่า ได้รับการสนับสนุนจากบิดามารดาและสมาชิกในครอบครัวให้มาเรียน ($\bar{X} = 4.01$) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง มี 6 ข้อ ได้รับการประชาสัมพันธ์จากโรงเรียนการศึกษานอกโรงเรียน ($\bar{X} = 3.41$) ได้รับคำแนะนำจากอาจารย์แนะแนวให้มาเรียน ($\bar{X} = 3.39$) ข้อที่ว่า ได้รับคำแนะนำจากอาจารย์แนะแนวให้เรียน ($\bar{X} = 3.39$) ได้รับคำแนะนำให้มาเรียนจากผู้ที่ประสบความสำเร็จในอาชีพ ($\bar{X} = 3.22$) ผู้นำในชุมชนที่อาศัยอยู่แนะนำให้มาเรียน ($\bar{X} = 2.69$) เพื่อนแนะนำให้มาเรียน ($\bar{X} = 2.68$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับต่ำ มี 3 ข้อ ได้แก่ ข้อที่ว่า เพื่อนร่วมอาชีพแนะนำให้มาเรียน ($\bar{X} = 2.44$) เพื่อนบ้านแนะนำให้มาเรียน ($\bar{X} = 2.35$) และสมาคม มูลนิธิให้ทุนมาเรียน ($\bar{X} = 1.78$)

2.2.3 แรงจูงใจในการเข้าเรียนต่อ ด้านการประกอบอาชีพ

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับสูง มี 9 ข้อ คือข้อที่ว่า เพื่อนำความรู้ไปพัฒนาตนเองให้มีคุณภาพสูงขึ้นด้านอาชีพ ($\bar{X} = 4.43$) เพื่อนำความรู้ไปประกอบอาชีพหลักในอนาคต ($\bar{X} = 4.38$) เพื่อนำวุฒิทางการศึกษาไปสมัครงาน ($\bar{X} = 4.34$) เพื่อนำความรู้ไปใช้ในการทำงานให้ดีขึ้นมีประสิทธิภาพ ($\bar{X} = 4.33$) เพื่อนำวุฒิทางการศึกษาไปเป็นพื้นฐานในการศึกษาต่อให้สูงขึ้น ($\bar{X} = 4.25$) ต้องการความรู้เป็นอาชีพเลี้ยงตัวเองและครอบครัวได้ ($\bar{X} = 4.15$) เพื่อจะได้เปลี่ยนงานใหม่ให้ดีขึ้น ($\bar{X} = 4.08$) เพื่อนำความรู้ไปประกอบอาชีพเสริม ($\bar{X} = 4.05$) เพื่อจะได้เลื่อนตำแหน่งงานให้สูงขึ้น ($\bar{X} = 3.78$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง มี 1 ข้อ คือข้อที่ว่า เพื่อนำความรู้ไปถ่ายทอดให้ผู้ร่วมงานได้รู้ ($\bar{X} = 3.48$)

2.2.4 แรงจูงใจในการเข้าเรียนต่อ ด้านการหลีกเลี่ยงจากสภาพที่เป็นอยู่

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับสูง มีข้อเดียวคือ ข้อที่ว่า เพื่อต้องการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ ($\bar{X} = 3.78$) สำหรับข้อที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลางมี 3 ข้อ ได้แก่ข้อที่ว่า เพื่อเปลี่ยนบรรยากาศและคลายเครียด ($\bar{X} = 2.96$) เพื่อผ่อนคลายงานในภาระหน้าที่ปัจจุบัน ($\bar{X} = 2.94$) เพื่อหลีกเลี่ยงความจำเจในชีวิตประจำวันที่ทำอยู่ ($\bar{X} = 2.82$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับต่ำ มี 2 ข้อ ได้แก่ข้อที่ว่า เพื่อหลีกเลี่ยงปัญหาบางอย่างจากที่ทำงาน ($\bar{X} = 2.38$) เพื่อต้องการหลีกเลี่ยงปัญหาบางอย่างจากที่บ้าน ($\bar{X} = 2.30$) การศึกษาภาคบังคับ อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี ด้านการนำความรู้ไปช่วยเหลือชุมชน โดยรวมมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.25 ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง

2.2.5 แรงจูงใจในการเข้าเรียนต่อ ด้านการนำความรู้ไปช่วยเหลือชุมชน

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในปานกลางทั้งหมด เรียงตามลำดับดังนี้ ข้อที่ว่า เพื่อนำความรู้ที่มีไปถ่ายทอดให้แก่ผู้ที่ด้อยโอกาส เช่น ผู้พิการในชุมชน ($\bar{X} = 3.43$) เพื่อนำความรู้ไปถ่ายทอดให้เด็กและเยาวชนในชุมชน ($\bar{X} = 3.30$) เพื่อนำความรู้ไปใช้ในการแก้ไขปัญหาของชุมชน ($\bar{X} = 3.25$) เพื่อนำความรู้ไปแนะแนวการศึกษาแก่ผู้อื่นในชุมชน ($\bar{X} = 3.18$) เพื่อนำความรู้ไปเป็นอาสาสมัครช่วยเหลือชุมชนที่อาศัยอยู่ ($\bar{X} = 3.10$)

2.2.6 แรงจูงใจในการเข้าเรียนต่อ ด้านการเรียนเพื่อรู้

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับสูงที่สุดมี 1 ข้อ ได้แก่ข้อที่ว่า ต้องการมีความรู้เพิ่มเติม ($\bar{X} = 4.59$) อยู่ในระดับสูง 7 ข้อ ดังนี้ ข้อที่ว่า เพื่อต้องการใช้ความสามารถที่มีอยู่ในตัวให้

มากยิ่งขึ้น ($\bar{X} = 4.34$) เพื่อความภูมิใจในตัวเอง ($\bar{X} = 4.31$) ต้องการนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวัน ($\bar{X} = 4.30$) ต้องการมีความรู้ใหม่ ๆ ไปใช้ในชีวิตประจำวัน ($\bar{X} = 4.30$) มีความสนใจในหลักสูตรนี้ ($\bar{X} = 3.98$) เพื่อให้มีความสุขใจที่ได้รับความรู้ ($\bar{X} = 3.85$) ต้องการได้ชื่อว่าเป็นผู้รักความก้าวหน้าไม่หยุดยั้ง ($\bar{X} = 3.77$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง มี 1 ข้อ ได้แก่ ข้อที่ว่า เพื่อนำความรู้ไปจัดกิจกรรมที่สำคัญในชุมชน เช่น กิจกรรมทางวัฒนธรรมและศาสนา ($\bar{X} = 3.40$)

3. ผลการทดสอบสมมติฐานของการวิจัย

3.1 การทดสอบสมมติฐานข้อที่ 1 ที่ว่า “นักเรียนที่จบการศึกษาภาคบังคับที่เข้าเรียนต่อหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน สายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น วิธีเรียนทางไกล ที่มีเพศต่างกัน มีแรงจูงใจในการเข้าเรียนต่อ 6 ด้านต่างกัน” ผลการทดสอบความแตกต่าง พบว่าระดับแรงจูงใจในการเข้าเรียนของกลุ่มตัวอย่างที่มีเพศต่างกัน โดยรวมของทั้งสองกลุ่มมีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า เพศของนักเรียนกับแรงจูงใจในการเข้าเรียนด้านการหลีกเลี่ยงจากสภาพที่เป็นอยู่ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนด้านอื่นๆ ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

3.2 สมมติฐานข้อที่ 2 “นักเรียนที่จบการศึกษาภาคบังคับที่เข้าเรียนต่อหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน สายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น วิธีเรียนทางไกล ที่มีอายุต่างกัน มีแรงจูงใจในการเข้าเรียนต่อ 6 ด้านต่างกัน” ผลการทดสอบความแตกต่าง ไม่พบความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติของระดับแรงจูงใจในการเข้าเรียนของกลุ่มตัวอย่างที่มีอายุต่างกัน ทั้งโดยรวมและรายด้าน จึงไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

3.3 สมมติฐานข้อที่ 3 “นักเรียนที่จบการศึกษาภาคบังคับที่เข้าเรียนต่อหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน สายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น วิธีเรียนทางไกล ที่มีสถานภาพสมรสต่างกัน มีแรงจูงใจในการเข้าเรียนต่อ 6 ด้านต่างกัน” ผลการทดสอบสมมติฐาน ไม่พบความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติของระดับแรงจูงใจในการเข้าเรียนของกลุ่มตัวอย่างที่มีสถานภาพสมรสต่างกัน โดยรวม แต่เมื่อพิจารณารายด้าน พบความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ของระดับแรงจูงใจเพียง 2 ด้านคือด้านการประกอบอาชีพ และด้านการเรียนเพื่อรู้ ซึ่งเมื่อทดสอบความแตกต่างกันเป็นรายคู่แล้ว พบว่าแรงจูงใจของกลุ่มนักเรียนทั้ง 2 ด้านดังกล่าว ที่มีสถานภาพ

สมรสอื่นๆ (หม้าย,หย่า,แยกกันอยู่) มีความแตกต่างกับกลุ่มนักเรียนที่เป็นโสดหรือสมรสแล้ว แต่ระหว่างกลุ่มนักเรียนที่เป็นโสดและสมรสแล้ว ไม่มีความแตกต่างกัน

3.4 สมมติฐานข้อที่ 4 “นักเรียนที่จบการศึกษาภาคบังคับที่เข้าเรียนต่อหลักสูตร การศึกษานอกโรงเรียน สายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น วิธีเรียนทางไกล ที่มีรายได้ต่างกัน มีแรงจูงใจในการเข้าเรียนต่อ 6 ด้านต่างกัน” ผลการทดสอบ ไม่พบความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติของระดับแรงจูงใจในการเข้าเรียนของกลุ่มตัวอย่าง ทั้งโดยรวมและรายด้าน ไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

3.5 สมมติฐานข้อที่ 5 “นักเรียนที่จบการศึกษาภาคบังคับที่เข้าเรียนต่อหลักสูตร การศึกษานอกโรงเรียน สายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น วิธีเรียนทางไกล ที่มีอาชีพต่างกัน มีแรงจูงใจในการเข้าเรียนต่อ 6 ด้านต่างกัน” ผลการทดสอบความแตกต่าง ไม่พบความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติของระดับแรงจูงใจในการเข้าเรียนของกลุ่มตัวอย่างที่มีอาชีพต่างกัน ทั้งโดยรวมและรายด้าน ไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

อภิปรายผล

1. ด้านข้อมูลส่วนตัวของกลุ่มตัวอย่าง

ในประเด็นเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ เมื่อพิจารณาในด้านเพศ จะเห็นว่าส่วนใหญ่ เป็นเพศหญิง มีสัดส่วนถึงร้อยละ 65.8 ซึ่งตรงกับข้อเท็จจริงเกี่ยวกับจำนวนนักเรียนการศึกษานอกโรงเรียน สามารถอนุมานถึงกลุ่มประชากรได้ว่า นักเรียนที่มีความสนใจและเข้าสู่ระบบของการศึกษานอกโรงเรียนซึ่งเป็นกลุ่มประชากรที่เป็นเพศหญิง ซึ่งอาจสืบเนื่องมาจากประชากรในชนบทส่วนใหญ่ยังให้โอกาสทางการศึกษาแก่ผู้หญิงน้อยกว่าผู้ชาย จึงทำให้ขาดการส่งเสริมในผู้หญิงได้เรียนในระบบโรงเรียน เป็นผลให้ผู้หญิงเข้าเรียนในการเรียนนอกระบบอย่างมาก และเมื่อพิจารณาดูระดับอายุของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า ส่วนใหญ่ จะมีอายุ 18 ปีขึ้นไป แต่ก็ไม่มากไปกว่ากลุ่มที่มีอายุต่ำกว่า 18 ปีมากนัก ส่วนสถานภาพสมรส เกือบทั้งหมด (ประมาณ ร้อยละ 80) เป็นโสด ทั้งนี้อาจสืบเนื่องมาจากกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ อายุยังน้อย และยังมีความต้องการศึกษาเล่าเรียน สำหรับรายได้และอาชีพของกลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่มีรายได้ประมาณ 5,000 บาทต่อเดือนหรือต่ำกว่า และมีอาชีพรับจ้างสูงในสัดส่วนที่สูงกว่าอาชีพอื่นๆ ซึ่งแสดงให้เห็นถึงสถานะทางการเงินและอาชีพของผู้ที่ศึกษาอยู่ในหลักสูตรของกรมการศึกษา

นอกโรงเรียนว่า โดยมากจะเป็นผู้ที่มีฐานะที่ค่อนข้างยากจนและด้อยโอกาสทางการศึกษา ซึ่งอาจเป็นเหตุจูงใจให้มีความพยายามที่จะเข้าเรียนได้โดยการเรียนนอกระบบก็เป็นได้

2. ระดับแรงจูงใจในการเข้าเรียนต่อในหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ วิธีเรียนทางไกล ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นของนักเรียนที่จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาภาคบังคับในอำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี

ระดับแรงจูงใจในการเข้าเรียนของนักเรียนที่อยู่ในระดับสูง มี 4 ด้านด้วยกันคือ ด้านการติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่น ด้านการประกอบอาชีพ ด้านการเรียนเพื่อรู้ ที่เป็นดังนี้ อาจมาจากผู้เรียนส่วนใหญ่ มาเรียนเพื่อต้องการเข้าร่วมกิจกรรม เพราะชอบบรรยากาศของการศึกษา ชอบเข้าสังคม ต้องการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น ต้องการมีเพื่อน หรือเพื่อจัดความเหงาโดยใช้การศึกษาเป็นสื่อ มีความมุ่งมั่นที่จะยกระดับการศึกษาของตนเพื่อจะมีโอกาสในการประกอบอาชีพในระดับที่สูงขึ้นหรือมองเห็นว่า หลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน จะช่วยพัฒนาทักษะ ความรู้ความสามารถ เป็นพื้นฐานในการประกอบอาชีพของตนให้สูงขึ้น สามารถนำความก้าวหน้า ความมั่นคงมาสู่ตนเองและครอบครัวได้ รวมทั้งต้องการสร้างความรู้ความเข้าใจในสิ่งที่ตนเองไม่รู้ ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ มณฑา ศรีวิชัย (2533 : 568) ที่ศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการเข้าเรียน และไม่เข้าเรียนการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ประเภททางไกลของผู้ที่จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาภาคบังคับ จังหวัดเชียงราย พบว่าปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการเข้าเรียนหรือไม่เข้าเรียนการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นของผู้ที่จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาภาคบังคับคือ การเพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์ทางการเรียน เพื่อเป็นพื้นฐานในการประกอบอาชีพ และสอดคล้องกับผลการสำรวจในประเทศอังกฤษ ในปี 1970 โดยสถาบันการศึกษาผู้ใหญ่แห่งชาติ (National Institute for Adult Education) ที่ทำการสำรวจหาเหตุผลที่ทำให้ผู้ใหญ่เข้าเรียนในสถานศึกษา พบว่า เหตุผลจูงใจด้านอาชีพ (Vocational Motive) เป็นเหตุผลสำคัญและชัดเจนที่สุด รองลงมาได้แก่เพื่อพัฒนาตนเอง (Self Development) และต้องการเพิ่มพูนความรู้ให้ตนเองและเพื่อนำไปปรับปรุงสภาพความเป็นอยู่ในครอบครัว ซึ่งก็คล้ายกับผลงานวิจัยครั้งนี้

3. ผลการทดสอบสมมติฐานเกี่ยวกับระดับแรงจูงใจในการเข้าเรียนต่อในหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ วิธีเรียนทางไกล ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นของนักเรียนที่จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาภาคบังคับในอำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี กับตัวแปรต่างๆ

3.1 จากการทดสอบสมมติฐานข้อที่ 1 ที่ว่า "นักเรียนที่จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาภาคบังคับที่เข้าเรียนต่อหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน สายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น วิธีเรียนทางไกล ที่มีเพศต่างกัน มีแรงจูงใจในการเข้าเรียนต่อ 6 ด้านต่างกัน" ซึ่งผู้วิจัยพบผลการทดสอบความ

แตกต่างกัน พบว่า ระดับแรงจูงใจในการเข้าเรียนของกลุ่มตัวอย่างที่มีเพศต่างกัน โดยรวมของทั้งสองกลุ่มมีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ เสาวนีย์ พันธ์สรณ์ (2535: บทคัดย่อ) ที่ศึกษาเรื่องเหตุจูงใจในการเข้าเรียนภาษาของผู้เรียนในโรงเรียนสอนภาษาต่างประเทศภาคเอกชนในกรุงเทพมหานคร ก็พบเช่นเดียวกัน ในกรณีนี้ อาจเป็นเพราะสภาพสังคมไทยโดยทั่วไปในปัจจุบัน ไม่ได้มีการปิดกั้นการศึกษาสำหรับเพศหญิงเหมือนอย่างสมัยก่อน บุคคลทั้งเพศหญิงและชาย มีสิทธิและเสรีภาพเท่าเทียมกันทุกด้าน และทัศนคติของพ่อแม่ที่มีต่อลูกสาวและลูกชายเกี่ยวกับการส่งเสริมสนับสนุนให้ได้รับการศึกษาไม่แตกต่างกัน อาจเป็นสาเหตุให้พบว่าทั้งสองกลุ่มเพศ มีแรงจูงใจในการเข้าเรียนต่อไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าเพศของนักเรียนกับแรงจูงใจในการเข้าเรียนด้านการหลีกเลี่ยงหนีจากสภาพที่เป็นอยู่ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เพียงด้านเดียว ซึ่งอาจวิเคราะห์ได้ว่า ทั้งสองกลุ่มเพศ มีความแตกต่างกันในส่วนของทัศนคติ ความรู้สึก หรือความทะเยอทะยาน ในอันที่จะหลีกเลี่ยงหนีจากสภาพที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน โดยอาศัยการศึกษาเป็นพื้นฐาน ทั้งนี้ อาจสืบเนื่องมาจากลักษณะการปลูกฝังค่านิยมที่แตกต่างกันของทั้งสองเพศ

3.2 สมมติฐานข้อที่ 2 ที่ว่า “นักเรียนที่จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาปีที่เข้าเรียนต่อหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน สายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น วิธีเรียนทางไกล ที่มีอายุต่างกัน มีแรงจูงใจในการเข้าเรียนต่อ 6 ด้านต่างกัน” ผลการทดสอบความแตกต่าง ไม่พบความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติของระดับแรงจูงใจในการเข้าเรียนของกลุ่มตัวอย่างที่มีอายุต่างกัน ทั้งโดยรวมและรายด้าน จึงไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ในกรณีนี้อาจเนื่องจากในปัจจุบัน อายุไม่ได้เป็นอุปสรรคสำหรับการศึกษา มีสถาบันการศึกษามากมายที่เปิดให้ผู้เรียนสามารถเข้าเรียนได้โดยไม่จำกัดอายุ รวมทั้งมีหลักสูตรในการศึกษาเล่าเรียนที่หลากหลาย สอดคล้องกับความต้องการและวัยของผู้เรียน อีกประการหนึ่ง กลุ่มนักเรียนที่สมัครเข้าเรียนต่อหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนของกรมการศึกษานอกโรงเรียน ต่างก็เป็นผู้ที่พลาดโอกาสจากการศึกษาในระบบ และมีความมุ่งหวังที่จะศึกษาหาความรู้จากการศึกษานอกโรงเรียนระบบ จึงมีแรงจูงใจในการเข้าเรียนต่อดังกล่าวไม่แตกต่างกันในกลุ่มนักเรียนที่มีอายุต่างกัน ผลการวิจัยครั้งนี้ สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ อัญชลี พวงสมบัติ (2540: 92) ที่ได้ศึกษาแรงจูงใจในการเข้าเรียนของนักศึกษาหลักสูตรวิชาชีพ ระยะสั้น คณะวิชาคหกรรมในวิทยาลัยสารพัดช่างสมุทรปราการ พบว่า นักศึกษาที่มีอายุต่างก็มีแรงจูงใจในการเข้าเรียนโดยรวมไม่แตกต่างเช่นเดียวกัน

3.3 สมมติฐานข้อที่ 3 ที่ว่า “นักเรียนที่จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาปีที่เข้าเรียนต่อหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน สายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น วิธีเรียนทางไกล ที่มี

สถานภาพสมรสต่างกัน มีแรงจูงใจในการเข้าเรียนต่อ 6 ด้านต่างกัน” ผลการทดสอบสมมติฐาน ไม่พบความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติของระดับแรงจูงใจในการเข้าเรียนของกลุ่มตัวอย่างที่มีสถานภาพสมรสต่างกัน โดยรวม ซึ่งแสดงให้เห็นว่า โดยภาพรวมแล้ว กลุ่มนักเรียนที่มีสถานภาพสมรสต่างกัน ไม่มีผลให้เกิดความแตกต่างของระดับแรงจูงใจ ทั้งนี้ อาจสืบเนื่องมาจาก ปัจจุบัน คู่สมรสไม่ได้มีส่วนเกี่ยวข้องในการกำหนดหรือปิดกั้นโอกาสทางการศึกษาของทุกคน มีอิสระในการเลือกตัดสินใจเกี่ยวกับการศึกษาได้ด้วยตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ รังรองศรีทองดี (2535:253) ที่ได้ศึกษาเรื่อง แรงจูงใจในการศึกษาต่อของนิสิตปริญญาโท ภาคพิเศษ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ก็พบผลเช่นเดียวกัน อย่างไรก็ตาม เมื่อพิจารณารายด้าน พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ของระดับแรงจูงใจ 2 ด้านคือด้านการประกอบอาชีพ และด้านการเรียนเพื่อรู้ ซึ่งเมื่อทดสอบความแตกต่างกันเป็นรายคู่แล้ว พบว่าแรงจูงใจของกลุ่มนักเรียนทั้ง 2 ด้านดังกล่าว ที่มีสถานภาพสมรสอื่นๆ (หย่า.หม้าย.แยกกันอยู่) มีความแตกต่างกับกลุ่มนักเรียนที่เป็นโสดหรือสมรสแล้ว แต่ระหว่างกลุ่มนักเรียนที่เป็นโสดและสมรสแล้ว ไม่มีความแตกต่างกัน ในกรณีนี้ อาจพิจารณาได้ว่า กลุ่มนักเรียนที่สถานภาพสมรสเป็นโสดหรือสมรสแล้ว กับกลุ่มที่เป็นหม้าย.หย่า.แยกกันอยู่ มีความแตกต่างกันในด้านการดำเนินชีวิต อันอาจสืบเนื่องมาจากสาเหตุหลายประการ เช่น กลุ่มนักเรียนที่จัดอยู่ในกลุ่มหม้าย.หย่า.แยกกันอยู่ อาจต้องรับภาระเลี้ยงดูบุตรด้วยตัวของตัวเองตามลำพัง เป็นต้น จึงมีความแตกต่างกับกลุ่มที่สถานภาพสมรสกลุ่มอื่นๆ

3.4 สมมติฐานข้อที่ 4 ที่ว่า “นักเรียนที่จบการศึกษาภาคบังคับที่เข้าเรียนต่อหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน สายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น วิธีเรียนทางไกล ที่มีรายได้ต่างกัน มีแรงจูงใจในการเข้าเรียนต่อ 6 ด้านต่างกัน” ผลการทดสอบ ไม่พบความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติของระดับแรงจูงใจในการเข้าเรียนของกลุ่มตัวอย่าง ทั้งโดยรวมและรายด้าน ที่เป็นเช่นนี้ อาจเนื่องมาจาก การศึกษาตามหลักสูตรของกรมการศึกษานอกโรงเรียน ไม่จำเป็นต้องเสียค่าใช้จ่ายมากมายนัก และผู้เรียนก็สามารถเรียนและทำงานได้ด้วยในเวลาเดียวกัน ทำให้รายได้ไม่เป็นอุปสรรคสำหรับการศึกษาในระบบดังกล่าว จึงไม่เกิดความแตกต่างระหว่างกลุ่มนักเรียนที่มีรายได้แตกต่างกัน ผลการวิจัยนี้ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ นิตยา วัฒนากรรณ์ (2530:89-90) ที่ได้ศึกษาเรื่อง เหตุจูงใจในการเข้าศึกษาต่อระดับปริญญาโทของนักศึกษาสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ ที่พบว่า นักศึกษาที่มีรายได้ต่างกัน มีเหตุจูงใจในการเข้าศึกษาไม่แตกต่างกันเช่นเดียวกัน

3.5 สมมติฐานข้อที่ 5 ที่ว่า “นักเรียนที่จบการศึกษาภาคบังคับที่เข้าเรียนต่อหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน สายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น วิธีเรียนทางไกล ที่มีอาชีพ

ต่างกัน มีแรงจูงใจในการเข้าเรียนต่อ 6 ด้านต่างกัน" ผลการทดสอบ ไม่พบความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติของระดับแรงจูงใจในการเข้าเรียนของกลุ่มตัวอย่างที่มีอาชีพต่างกัน ทั้งโดยรวมและรายด้าน ไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนักเรียนส่วนใหญ่ ที่เรียนอยู่ในระบบการศึกษานอกโรงเรียน จะเป็นผู้ที่มีวุฒิการศึกษาเดิมไม่สูง จึงทำให้มีหน้าที่การงานหรืออาชีพที่มีลักษณะใกล้เคียงกัน จึงไม่มีความแตกต่างกันระหว่างกลุ่มนักเรียนที่มีอาชีพแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ชัยวัฒน์ ยืนยาว (2539:69) ที่ได้ศึกษาเรื่องแรงจูงใจในการเข้าเรียนของนักศึกษาหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ระดับประถมศึกษา วิธีเรียนทางไกล จังหวัดสมุทรปราการ ที่พบว่า นักศึกษาที่ประกอบอาชีพต่างกัน มีแรงจูงใจในการเข้าเรียนในหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ระดับประถมศึกษา วิธีเรียนทางไกล ไม่แตกต่างกันเช่นเดียวกัน

ข้อเสนอแนะ

จากผลการศึกษาเรื่องแรงจูงใจในการเข้าเรียนต่อในหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ วิธีเรียนทางไกล ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ของนักเรียนที่จบการศึกษากภาคบังคับ ในอำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี ในครั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

1. ข้อเสนอแนะเพื่อการปฏิบัติ

จากภาพรวม ผลของการวิจัยพบว่า แรงจูงใจในการเข้าเรียนต่อในหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ วิธีเรียนทางไกล ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ของนักเรียนที่จบการศึกษากภาคบังคับ ในอำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี รวมทุกด้าน อยู่ในระดับสูง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน มี 4 ด้านที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับสูง คือ ด้านการติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่น ด้านการประกอบอาชีพ ด้านการเรียนเพื่อรู้ ดังนั้น ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะเพื่อการปฏิบัติดังต่อไปนี้

1. ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด ศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนอำเภอ ในจังหวัดนนทบุรี ควรที่จะสร้างแรงจูงใจในการให้นักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษากภาคบังคับ เข้าเรียนต่อได้มากขึ้น โดยการผลิตสื่อแนะแนวการศึกษาต่อเน้นประโยชน์ที่ผู้เรียนจะได้รับเมื่อเรียนจบหลักสูตรแล้วอย่างชัดเจน โดยมีองค์ประกอบทั้งสี่ด้านเป็นแรงจูงใจที่สำคัญ คือ นำไปปรับวุฒิทางการเรียนให้สูงขึ้น นำประกาศนียบัตรที่ได้รับไปสมัครงาน นำไปใช้ในการศึกษาให้สูงขึ้น เป็นหนังสือสำคัญที่รับรองความรู้ของตนเอง เป็นต้น เพื่อช่วยจูงใจให้ผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรมทางการศึกษาและอยากให้อ่านเรียนในการศึกษานอกโรงเรียนมากขึ้น

2. หน่วยงานที่รับผิดชอบในการสอนทางไกล ควรจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้มากขึ้นกว่าเดิม เพื่อให้ผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรมทางการศึกษาได้โดยทั่วถึงกันและพัฒนาการเรียนการสอนให้ก้าวหน้าเป็นปัจจุบัน ทันสมัยมากยิ่งขึ้น ปรับปรุงการเรียนการสอนในหลักสูตรให้ทันต่อเหตุการณ์ จัดหาครูประจำกลุ่ม และสื่ออุปกรณ์การเรียนการสอนให้เพียงพอต่อความต้องการ

3. ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดนนทบุรี และศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนอำเภอ ควรเร่งพัฒนาทางด้านหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ วิธีเรียนทางไกล ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น เพื่อเป็นการเตรียมให้ผู้เรียนที่จบหลักสูตรสามารถจะเรียนต่อในระดับที่สูงขึ้นอย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

4. ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนอำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี ควรปรับค่าใช้จ่ายในการเรียนให้ลดลงตามภาวะทางเศรษฐกิจที่กำลังเป็นอยู่ เพื่อเป็นการลดภาระทางด้านทุนทรัพย์ในการเข้ามาเรียนของผู้เรียน เพราะผู้เรียนที่เข้าเรียนส่วนใหญ่มีรายได้น้อย

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย

ผู้วิจัย มีข้อเสนอแนะสำหรับผู้ที่ทำการวิจัยในครั้งต่อไป ดังนี้

1. ในการวิจัยครั้งต่อไปในเรื่องเดียวกันนี้ ควรใช้กลุ่มตัวอย่างที่มีจำนวนมากขึ้น และใช้กลุ่มประชากรที่ภาคอื่นๆ ที่มีลักษณะด้านภาวะเศรษฐกิจ วัฒนธรรม และสังคมที่แตกต่างกัน เพื่อเปรียบเทียบผลที่ได้ว่ามีความแตกต่างกันหรือไม่

2. ในการวิจัยครั้งต่อไป ควรใช้การศึกษาเชิงคุณภาพ โดยการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก เป็นเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา เพื่อให้ได้ข้อมูลที่สมบูรณ์ ชัดเจน และลึกซึ้งยิ่งขึ้น

3. ในการวิจัยครั้งต่อไป ควรศึกษากับผู้ที่เกี่ยวข้องกับจัดการสอนทางไกลในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น เพื่อที่จะได้ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาในการจัดการเรียนการสอน เพื่อที่จะนำปัญหามาประกอบเข้ากับข้อมูลที่ได้มาจากการศึกษากลุ่มผู้เรียนกลุ่มนี้

4. ในการวิจัยครั้งต่อไป ควรศึกษากับกลุ่มตัวผู้สอนโดยตรงด้วย คือครูประจำกลุ่ม ทั้งนี้ เพื่อให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพปัญหาและอุปสรรคในการสอน ทำให้นามาพิจารณาร่วมกับกลุ่มผู้เรียน สามารถนำข้อมูลมาใช้เป็นประโยชน์ในการพัฒนาหลักสูตร และการเรียนการสอนทางไกลต่อไป

บรรณานุกรม

- กมลรัตน์ หล้าสุวรรณ. จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพฯ: ภาควิชาการแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. 2528.
- การศึกษานอกโรงเรียน. หลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2530. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภา ลาดพร้าว. 2530.
- การศึกษาทางไกล. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์การศาสนา. 2530.
- จินตวิภา บุญช่วย. การศึกษาพฤติกรรมการสอนของครูประจำกลุ่มที่ส่งเสริมการอภิปรายของผู้เรียน ในโครงการศึกษานอกโรงเรียนทางวิทยุและไปรษณีย์ของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน โรงเรียนภาคใต้. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. 2526. อัดสำเนา.
- ชัยนาถ นาคบุปผา. "พื้นฐานความเข้าใจเกี่ยวกับแรงจูงใจ". ครูปริทรรศน์. 11:54-58: สิงหาคม. 2529. ก
- จิตวิทยาการศึกษา. เชียงใหม่: ภาควิชาพื้นฐานการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. 2529. ข
- ชัยยงค์ พรหมวงศ์. "ระบบการสอนทางไกลกับการศึกษาระบบปิด". วารสารการศึกษานอกโรงเรียน. 21: (มิถุนายน-กรกฎาคม 2527). 2527.
- ชวัลรัตน์ ยืนยาว. แรงจูงใจในการเข้าเรียนของนักศึกษาหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน สายสามัญ ระดับประถมศึกษา วิธีเรียนทางไกล จังหวัดสมุทรปราการ. ปรินญาณิพันธ์ กศ.ม.. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. 2539. อัดสำเนา.
- สุชีพ อ่อนโลกสูง. จิตวิทยาการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิชย์. 2522.
- ชูศรี วงษ์รัตน์. เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. 2534.
- เชียรศรี วิวิธสิริ. การศึกษาผู้ใหญ่และการศึกษานอกโรงเรียน: เทคโนโลยีทางการศึกษา. กรุงเทพฯ: ภาควิชาการศึกษาผู้ใหญ่ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. 2530. อัดสำเนา.

ณรงค์ เทียนส่ง. "เหตุผลที่ผู้ใหญ่ไปเรียนการศึกษาผู้ใหญ่". วารสารการศึกษานอกโรงเรียน. 20: (24.25); เมษายน-พฤษภาคม 2526.

ณัฐวุฒิ ธรรมกุลมงคล. องค์ประกอบด้านแรงจูงใจในการเข้าเรียนของนักศึกษาในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน ประเภทการศึกษานอกระบบโรงเรียนในเขตกรุงเทพมหานคร. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. 2530. อัดสำเนา.

เดโช สวานานนท์. จิตวิทยาสำหรับครูและผู้ปกครอง. กรุงเทพฯ. อักษรบรรณาธิการ. 2514.

ถวิล สอนสนาม. ความต้องการพัฒนาทักษะการบริหารของผู้อำนวยการศูนย์การศึกษา
นอกโรงเรียนจังหวัด. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทร-
วิโรฒ ประสานมิตร. 2532. อัดสำเนา.

ทรงวุฒิ วัฒนขจร. องค์ประกอบที่จูงใจในการมาเรียนของนักศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญระดับ
ประถมศึกษาประเภทวิธีเรียนด้วยตนเองในเขตกรุงเทพมหานคร. ปรินญาณิพนธ์
กศ.ม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. 2533. อัดสำเนา.

-----, สถาบันการศึกษาผู้ใหญ่ ม.ป.ป. กรุงเทพฯ: 2533.

ทิพวรรณ นพวงส์ ณ อยุธยา. "เรียนเพื่ออะไร.. วิทยาจารย์, 4:32-354: ตุลาคม-ธันวาคม 2526.

นวลฉวี วิศาลศิริกุล. แรงจูงใจในการมาเรียนของนักศึกษารองเรียนฝึกอาชีพ กรุงเทพมหานคร.
ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. 2538.

นิตยา วัฒนภรณ์. เหตุจูงใจในการเข้าเรียนต่อระดับปริญญาโทของนักเรียนสถาบันพัฒนา-
บริหารศาสตร์. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร. 2530. อัดสำเนา.

บริการการศึกษานอกโรงเรียน อำเภอปากเกร็ด. ศูนย์. สถิตินักเรียนศูนย์บริการการศึกษา
นอกโรงเรียนอำเภอปากเกร็ด. 2541. อัดสำเนา.

บุญสม พงษ์พันธ์. ปัจจัยที่ทำให้นักศึกษาผู้ใหญ่เลือกเรียนวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้นในโรงเรียน
ราษฎร์ อาชีวศึกษาหลักสูตรโรงเรียนในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ กศ.ม.
กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศิลปากร. 2525. อัดสำเนา.

ปฐม นิคมานนท์. การศึกษานอกระบบโรงเรียน. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ: ทิพย์อักษร. 2528.

- ประกาศิ มานะ. ลักษณะของผู้ตัดสินใจในการศึกษาต่อและไม่ศึกษาต่อในโปรแกรมการศึกษา
ผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จระดับ 4 ศึกษากรณีจังหวัดสมุทรสาคร. วิทยานิพนธ์ ศศ.บ.
นครปฐม: มหาวิทยาลัยศิลปากร. 2528. อัดสำเนา.
- ประหยัด ทองมาก. ความวิตกกังวล นิสัยในการเรียน และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนที่มีผล
สัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและต่ำกว่าระดับความสามารถ. วิทยานิพนธ์ ค.ม.. กรุงเทพฯ:
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. 2529. อัดสำเนา.
- ปรุง บุญผดุง. แรงจูงใจในการเลือกเข้าเรียนในโรงเรียนนายร้อยตำรวจของนักศึกษา นายร้อย
ตำรวจ. วิทยานิพนธ์ พบ.ม. กรุงเทพฯ: สถาบันพัฒนาบริหารศาสตร์. 2525. อัด
สำเนา.
- พจน์ สะเพียรชัย. "การศึกษากับการพัฒนาเยาวชน". วารสารการศึกษาแห่งชาติ 2: 7: ธันวาคม
2525-มกราคม 2526.
- พวงรัตน์ ทวีรักษ์. วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์ และสังคมศาสตร์. กรุงเทพฯ: ศูนย์หนังสือ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. 2538.
- เพ็ญแข ประจันปัจฉิม. พื้นฐานทางสังคมวิทยาและเศรษฐศาสตร์ทางการเมือง. กรุงเทพฯ:
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. 2533.
- มณฑา ศรีวิชัย. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการเข้าเรียนและไม่เข้าเรียนการศึกษานอกโรงเรียน
สายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ประเภททางไกล ของผู้จบการศึกษาระดับ
จังหวัดเชียงราย. ปรินุญญาณีพนธ์ กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร. 2533. อัดสำเนา.
- มณูญ ตนะวัฒนา. จิตวิทยาพัฒนาชีวิต. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: อักษรเจริญทัศน์. 2525.
- ยนต์ ชุมจิต. องค์ประกอบที่เป็นแรงจูงใจให้เลือกเรียนครูของนักศึกษาในกลุ่มวิทยาลัย
ภาคตะวันออก. กรุงเทพฯ: กรมการฝึกหัดครู กระทรวงศึกษาธิการ. 2525.
- รุ่งรอง สีทองดี. แรงจูงใจในการเข้าศึกษต่อของนิสิตปริญญาโท ภาคพิเศษ มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. ปรินุญญาณีพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. 2535. อัดสำเนา.
- รุ่ง แก้วแดง. นโยบายการผลิตชุดวิชาประจำปี 2536. 2537. อัดสำเนา.

ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. หลักการวิจัยทางการศึกษา. กรุงเทพฯ: ภาควิชาพื้นฐานการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2528.

วิจิตร ศรีสอ้าน. การศึกษาทางไกล นนทบุรี. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2539.

ศึกษาศึกษา, กระทรวง. ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการจัดการศึกษานอกโรงเรียน ระดับ ประถมศึกษาและระดับมัธยมศึกษา ประเภทบุคคลภายนอก พ.ศ. 2536. กรุงเทพฯ: กรมการศึกษานอกโรงเรียน, 2536.

ศุภร ศรีแสน. การศึกษานอกระบบโรงเรียน. กรุงเทพฯ: เจ้าพระยาการพิมพ์, 2537.

สมพงษ์ เกษมสิน. หลักการบริหาร. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิชย์, 2523.

สุชา จันทร์เอม และสุรางค์ จันทร์เอม. จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพฯ: แพร่พิทยา, 2528.

สุนทร โคตรบรรเทา. การศึกษาผู้ใหญ่: พื้นฐานการปฏิบัติ. กรุงเทพฯ: กรมวิชาการ, 2530.

เสาวนีย์ พันธ์สรณ์. เหตุจูงใจในการเข้าเรียนภาษาของผู้เรียนในโรงเรียนสอนภาษาต่างประเทศ ภาคเอกชน ในกรุงเทพมหานคร. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2535. อัดสำเนา.

อมรรวรรณ จามน้อยพรหม. มูลเหตุจูงใจที่ทำให้นักศึกษาผู้ใหญ่เข้าศึกษาหลักสูตรการศึกษาผู้ใหญ่ สายสามัญระดับ 4 ของโรงเรียนสกลราชวิทยานุกูล สกลนคร. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2524. อัดสำเนา.

อัจฉรา กัลยาณชาติ. เหตุจูงใจและความต้องการของนักศึกษาผู้ใหญ่ที่เข้าศึกษาในหลักสูตรการศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญ ระดับ 4. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2524. อัดสำเนา.

อัญชลี พวงสมบัติ. การศึกษาแรงจูงใจในการเข้าเรียนของนักศึกษาหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น คณะวิชาคหกรรมในวิทยาลัยสารพัดช่างสมุทรปราการ. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2540. อัดสำเนา.

อุษา เทียนทอง. ลักษณะการจัดกิจกรรมพบกลุ่มการศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จ ระดับที่ 3-4 ทาง วิทยุและไปรษณีย์ในเขตการศึกษานอกโรงเรียนภาคกลาง. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2530. อัดสำเนา.

เอนกกุล กริแสง. จิตวิทยาการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 3. พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
พิษณุโลก. 2526.

Boshier, Roger W. "Motivation Orientation of Adult Education Participants: A Factor
Analytic Exploration of Houle's typology". *Adult Education*. Vol. 21 No.1 1971.

Herzberg, Frederick et.al. The Motivation to Work. New York: John Willey and Sons, Inc.,
1959.

Hilgard, Engest R. Introduction to Psychology. New York: Harcourt, Brace and World Inc.,
1962.

Houle Cyril O. The Inquiring Mind. Madison: University of Wisconsin Press, 1961.

Lovell, R.B. Adult Learning. New York: John Willey and Sons: Inc., 1980.

Maslow, Abraham H. Motivation and Personality. New York: Harper & Ron., 1954.

Morstain, Barry R. and Smart John C. "Reasons for Participation in Adult Education Course:
A Multivariate Analysis of group Differences". *Adult Education*. Vol. 24 No.2.
1974.

Yamane, Taro. Statistics: An Introductory Analysis. 3rd ed., New York: Harper and Row.
1973.

ภาคผนวก

แบบสอบถาม

เรื่อง

แรงจูงใจในการเข้าเรียนต่อหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน
สายสามัญระดับมัธยมศึกษาตอนต้นวิธีเรียนทางไกล ของนักเรียนที่จบการศึกษา
ภาคบังคับ
อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี

คำชี้แจง

แบบสอบถามนี้ มี 2 ตอน คือ

- ตอนที่ 1 เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของนักศึกษาระดับมัธยมต้น
- ตอนที่ 2 เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับสาเหตุแรงจูงใจในการเข้าเรียนสายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น วิธีเรียนทางไกล อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี แบ่งเป็น 6 ด้าน คือ ด้านการติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่น ด้านการทำตามความคาดหวังของผู้อื่น ด้านการประกอบอาชีพ ด้านการหลีกเลี่ยงจากสภาพที่เป็นอยู่ และด้านการเรียนเพื่อรู้

ขอให้นักศึกษาตอบคำถามทุกข้อตามความเป็นจริง และขอให้ตอบทุกข้อ อย่าเว้นข้อหนึ่งข้อใดไว้

ขอขอบคุณในความร่วมมือ

ผู้วิจัย

ตอนที่ 1 ด้านข้อมูลส่วนตัว

คำชี้แจง โปรดอ่านข้อความต่อไปนี้แต่ละข้อ แล้วใส่เครื่องหมาย / ลงใน หน้าข้อความ
ที่ตรงกับความเป็นจริงเกี่ยวกับตัวท่านมากที่สุด

1. เพศ

- เพศชาย
- เพศหญิง

2. อายุ

- ต่ำกว่า 18 ปี
- 18-25 ปี
- 26 ปีขึ้นไป

3. สถานภาพสมรส

- โสด
- สมรส
- อื่น ๆ (โปรดระบุ.....)

4. รายได้

- ต่ำกว่า 3,000 บาท
- 3,000-5,000 บาท
- สูงกว่า 5,000 บาท
- อื่น ๆ (โปรดระบุ.....)

5. อาชีพในปัจจุบัน

- ค้าขาย (เป็นเจ้าของกิจการ ค้าขายอิสระ ตัวแทนจำหน่าย เป็นต้น)
- รับจ้าง (ทำงานรับจ้างเป็นรายวัน งานเหมา ทำงานบริการต่าง ๆ เป็นต้น)
- รับจ้างทำงานด้านการเกษตร (ทำสวน ทำนา ไร่ ปลุกพืชผัก ผลไม้ ดอกไม้ เป็นต้น)
- อื่น ๆ (โปรดระบุ.....)

ตอนที่ 2 ด้านแรงจูงใจในการเข้าเรียนต่อ

คำชี้แจง

โปรดอ่านข้อความต่อไปนี้แต่ละข้อ ซึ่งเป็นสาเหตุแรงจูงใจทำให้ท่านตัดสินใจเข้าเรียนของนักศึกษาโรงเรียนสายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น วิธีเรียนทางไกล อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี แล้วใส่เครื่องหมาย / ในช่องที่ตรงกับระดับแรงจูงใจที่แท้จริงของท่านเพียงข้อละหนึ่งช่อง

เป็นแรงจูงใจที่มีความสำคัญมากที่สุดที่ทำให้ท่านเข้าเรียน	ให้คะแนน 5 คะแนน
เป็นแรงจูงใจที่มีความสำคัญมากที่ทำให้ท่านเข้าเรียน	ให้คะแนน 4 คะแนน
เป็นแรงจูงใจที่มีความสำคัญปานกลางที่ทำให้ท่านเข้าเรียน	ให้คะแนน 3 คะแนน
เป็นแรงจูงใจที่มีความสำคัญน้อยที่ทำให้ท่านเข้าเรียน	ให้คะแนน 2 คะแนน
เป็นแรงจูงใจที่มีความสำคัญน้อยที่สุดที่ทำให้ท่านเข้าเรียน	ให้คะแนน 1 คะแนน

ข้อความ	ระดับแรงจูงใจ				
	5	4	3	2	1
<u>ด้านการติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่น</u>					
1. ต้องการมีเพื่อนใหม่					
2. ต้องการรู้จักเพื่อนต่างเพศ					
3. ต้องการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับผู้อื่น					
4. ต้องการให้คนอื่นรู้จักและยอมรับมากๆ					
5. ต้องการปรับปรุงแก้ไขบุคลิกภาพของตนเอง					
6. ต้องการมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคม					
7. ต้องการรู้จักกับเพื่อนต่างอาชีพ					
8. ต้องการเข้ามีส่วนร่วมกิจกรรมทางการศึกษา					
9. ต้องการพัฒนาตนเองให้สูงขึ้น					
10. ต้องการรู้จักคนที่มีฐานะแตกต่างจากตนเอง					
<u>ด้านการทำตามความคาดหวังของผู้อื่น</u>					
11. ได้รับการสนับสนุนจากบิดามารดา และสมาชิกในครอบครัวให้มาเรียน					
12. หัวหน้าแนะนำให้มาเรียน					
13. เพื่อนแนะนำให้มาเรียน					

ข้อความ	ระดับแรงจูงใจ				
	5	4	3	2	1
14. ได้รับคำแนะนำให้มาเรียนจากผู้ประสบความสำเร็จในอาชีพ					
15. ได้รับคำแนะนำจากอาจารย์แนะแนวให้มาเรียน					
16. เพื่อนร่วมอาชีพแนะนำให้มาเรียน					
17. เพื่อนบ้านแนะนำให้มาเรียน					
18. ผู้นำในชุมชนที่อาศัยอยู่แนะนำให้มาเรียน					
19. ได้รับการประชาสัมพันธ์จากโรงเรียนการศึกษานอกโรงเรียน					
20. สมาคม มูลนิธิให้ทุนมาเรียน					
ด้านการประกอบอาชีพ					
21. เพื่อนำความรู้ไปประกอบอาชีพหลักในอนาคต					
22. เพื่อจะเปลี่ยนงานใหม่ให้ดีขึ้น					
23. เพื่อจะได้เลื่อนตำแหน่งงานให้สูงขึ้น					
24. เพื่อนำความรู้ไปใช้ในการทำงานให้ลืมีประสิทธิภาพ					
25. เพื่อนำความรู้ไปประกอบอาชีพเสริม					
26. เพื่อนำความรู้ไปถ่ายทอดให้ผู้ร่วมงานได้รู้					
27. เพื่อนำวุฒิทางการศึกษาไปสมัครงาน					
28. เพื่อนำวุฒิทางการศึกษาเป็นพื้นฐานในการศึกษาต่อให้สูงขึ้น					
29. เพื่อนำความรู้ไปพัฒนาตนเองให้มีคุณภาพสูงขึ้นด้านอาชีพ					
30. ต้องการความรู้เป็นอาชีพเลี้ยงตัวเองและครอบครัวได้					
ด้านการหลีกเลี่ยงปัญหาที่เป็นอยู่					
31. เพื่อต้องการหลีกเลี่ยงปัญหาบางอย่างจากที่บ้าน					
32. เพื่อต้องการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์					
33. เพื่อหลีกเลี่ยงความจำเจในชีวิตประจำวันที่ทำอยู่					
34. เพื่อหลีกเลี่ยงปัญหาบางอย่างจากที่ทำงาน					
35. เพื่อเปลี่ยนบรรยากาศและคลายเครียด					
36. เพื่อผ่อนคลายงานในภาระหน้าที่ปัจจุบัน					
การนำความรู้ไปช่วยเหลือชุมชน					
37. เพื่อนำความรู้ไปเป็นอาสาสมัครช่วยเหลือชุมชนที่อาศัยอยู่					

ข้อความ	ระดับแรงจูงใจ				
	5	4	3	2	1
38. เพื่อนำความรู้ไปถ่ายทอดให้เด็กและเยาวชนในชุมชน					
39. เพื่อนำความรู้ไปใช้ในการแก้ไขปัญหาของชุมชน					
40. เพื่อนำความรู้ไปแนะแนวการศึกษาแก่ผู้อื่นในชุมชน					
41. เพื่อนำความรู้ที่มีไปถ่ายทอดให้แก่ผู้ที่ด้อยโอกาส เช่น ผู้พิการในชุมชน					
<u>ด้านการเรียนเพื่อรู้</u>					
42. เพื่อนำความรู้ไปจัดกิจกรรมที่สำคัญในชุมชน เช่น กิจกรรมทางวัฒนธรรมและศาสนา					
43. ต้องการมีความรู้เพิ่มเติม					
44. ต้องการนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวัน					
45. ต้องการมีความรู้ใหม่ ๆ ไปใช้ในชีวิตประจำวัน					
46. มีความสนใจในหลักสูตรนี้					
47. เพื่อให้มีความสุขใจที่ได้รับความรู้					
48. ต้องการได้ชื่อว่าเป็นผู้รักความก้าวหน้าไม่หยุดยั้ง					
49. เพื่อความภูมิใจในตัวเอง					
50. เพื่อต้องการใช้ความสามารถที่มีอยู่ในตัวให้มากยิ่งขึ้น					

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ	นางมณีรัตน์ โคมปราชญ์
วัน เดือน ปีเกิด	20 กันยายน 2492
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	121/211 หมู่ 5 หมู่บ้านสวนกุหลาบ ถนนติวานนท์ ต.ปากเกร็ด อ.ปากเกร็ด จ.นนทบุรี
ประวัติการศึกษา	ประถมศึกษา โรงเรียนชลประทานอนุเคราะห์ อ.วังน้อย จ.พระนครศรีอยุธยา มัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนการช่างสตรีพระนครศรีอยุธยา ประกาศนียบัตรการศึกษาชั้นสูง (ปก.ศ.สูง) วิทยาลัยครูพระนครศรีอยุธยา การศึกษามหาบัณฑิต (กศ.บ.) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร การศึกษามหาบัณฑิต (กศ.ม.) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
ประวัติการทำงาน	พ.ศ. 2513 ครูโรงเรียนวัดพยอม อ.วังน้อย จ.พระนครศรีอยุธยา พ.ศ. 2520 ครูโรงเรียนชลประทานอนุเคราะห์ อ.วังน้อย จ.พระนครศรีอยุธยา พ.ศ. 2523- ปัจจุบัน ครูโรงเรียนวัดบางพูดในนนทวิทยา อ.ปากเกร็ด จ.นนทบุรี